

LATVIJAS UNIVERSITĀTE
JURIDISKĀ FAKULTĀTE
STARPTAUTISKO UN EIROPAS TIESĪBU ZINĀTŅU KATEDRA

**“Atriebības pornogrāfijas tiesiskais regulējums kā daļa no
tiesībām uz privāto dzīvi tvērumā”**

BAKALAURA DARBS

Autore: Annija Vilcāne

Studentu apliecības Nr. av15035

Darba vadītājs: Asociētais profesors **Artūrs Kučs**

Rīga, 2018.

ANOTĀCIJA

Atriebības pornogrāfija ir jauns fenomens, kurš attīstās līdz ar mūsdienu tehnoloģiju attīstību. Valstij ir uzlikts pienākums aizsargāt indivīda tiesības uz privāto dzīvi. Ar atriebības pornogrāfijas publikāciju šīs tiesības tiek aizskartas un informācija kļūst pieejama neierobežotai auditorijai.

Darba ietvaros pētīts atriebības pornogrāfijas jēdziens, tās tiesiskais regulējums dažādās pasaules valstīs un tiesu prakse. Izstrādājot darbu ir izveidotas vairākas rekomendācijas likumu grozījumiem, lai Latvijas Republikas ietvaros tiktu kriminalizēta atriebības pornogrāfija tādējādi kvalitatīvāk aizsargājot personas tiesības uz privāto dzīvi.

Atslēgvārdi : Atriebības pornogrāfija, tiesības uz privāto dzīvi, intīms attēls, personas datu aizsardzība, ārvalstis, krimināltiesiskā aizsardzība.

ANNOTATION

Revenge pornography is a new phenomenon that develops with the evolution of modern technology. The state has an obligation to protect the privacy of individuals. With the publication of a revenge pornography this right is being violated and information will be made available to unlimited audiences.

The research is focused at the concept of revenge pornography, its legal framework in different countries of the world and case law. Several recommendations for amendments to the law have been developed in the course of work, in order to criminalize revenge pornography in the legislation of the Republic of Latvia, thus protecting a person's right to privacy more qualitatively.

Keywords: Revenge pornography, privacy, intimate image, personal data protection, foreign countries, legal protection.

Saturs

IEVADS	5
1. TIESĪBAS UZ PRIVĀTO DZĪVI	7
1.1. Tiesības uz attēla brīvību, tiesības uz privāto dzīvi kontekstā.....	9
2. ATRIEBĪBAS PORNOGRĀFIJA.....	11
2.1. Amerikas savienotās valstis.....	12
2.1.1. Alabamas štats.....	12
2.1.2. Aļaskas štats.....	13
2.1.3. Arizonas štats.....	14
2.1.4. Arkanzasas štats.....	15
2.2. Japāna.....	16
2.3. Kanāda.....	18
2.4. Apvienotā Karaliste.....	20
2.5. Vācija.....	21
3. TIESU PRAKSE	23
3.1. Amerikas Savienotās valstis.....	23
3.2. Lielbritānija.....	25
3.3. Ziemeļīrija.....	27
4. TIESISKĀS AIZSARDZĪBAS IESPĒJAS LATVIJĀ	30
4.1. Civiltiesiskā aizsardzība.....	30
4.2. Krimināltiesiskā aizsardzība.....	31
4.2.1. Personas datu aizsardzība.....	31
4.2.2. Rekomendācijas tiesiskā regulējuma papildināšanai.....	36
KOPSAVILKUMS.....	38
IZMANTOTĀS LITERATŪRAS SARAKSTS	39

IEVADS

Attīstoties mūsdienu tehnoloģijām, sabiedrība aizvien vairāk sāk tās izmantot. Par jauniešu ikdienu ir kļuvusi iespēja dalīties ar bildēm, video materiāliem, balss ierakstiem un dažāda cita veida informāciju tiešsaistē, pārsūtot informāciju draugiem, radiem un jebkuram citam cilvēkam vai publicējot to tiešsaistē, ļaujot konkrēto informāciju aplūkot plašākam sabiedrības lokam. Individīdiem esot attiecībās, ir pavērusās iespējas nosūtīt bildes un video ar atkailinātām intīmām ķermeņa daļām savai otrajai pusītei. Pēc attiecību beigām šie attēli ir saglabājušies un aizvien ir pieejami abām personām. Atriebības pornogrāfija ir šādu attēlu publicēšana attēlā redzamajai personai par to nezinot un nepiekrītot. Šāda veida publikācija ir ar mērķi šantažēt, kaitēt otrai personai. Šo publikāciju mērķi var būt dažādi, piemēram, atgūt iepriekšējo mīļoto, sāpināt viņu.

Pēdējo gadu laikā aizvien vairākās valstīs tiek pieņemti tiesiskie regulējumi, kuri norāda uz atriebības pornogrāfijas kriminalizēšanu.¹ Latvijas Republikā šāds tiesiskais regulējums nav izveidots. Tomēr Latvijas Republikas Satversmes 96. pantā ir ietvertas personas tiesības uz privāto dzīvi.² Šo tiesību ietvarā valstij ir pienākums aizsargāt personas privāto dzīvi, tai skaitā, aizsargājot individu no nepamatotas iejaukšanās tā dzīvē, piemēram, nepieļaujot privātu atkailinātu attēlu publicēšanu pret personas gribu. Ārvalstīs aizvien biežāk tiesā tiek celtas prasības tiesā lūdzot tiesisko aizsardzību par privātu, atkailinātu attēlu publicēšanu, lūdzot attēlu izņemšanu, morālā kaitējuma apmierināšanu.³

Darba mērķis ir atriebības pornogrāfijas institūta izpēte, noskaidrojot, vai ar atriebības pornogrāfijas publicēšanu netiek pārkāptas indivīda tiesības uz privāto dzīvi, un kādas ir indivīda tiesiskās aizsardzības iespējas Latvijas Republikā.

Bakalaura darba mērķa sasniegšanai ir izvirzīti vairāki darba uzdevumi:

1. noskaidrot atriebības pornogrāfijas jēdzienu, pētot dažādu valstu tiesisko regulējumu;
2. izprast atriebības pornogrāfijas institūtu kopsakarā ar tiesībām uz privāto dzīvi;
3. izpētīt dažādu valstu praksi, kurās ir skatītas lietas saistībā ar atriebības pornogrāfiju;
4. izzināt tiesiskās aizsardzības iespējas Latvijas Republikā, atriebības pornogrāfijas publicēšanas gadījumā.

¹ Bristow C, The perils of “revenge porn” – part 2, July 17 2014, <https://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=17dbea66-aeb7-4ed8-aa38-24d659756043> [aplūkots 02.03.2018]

² Latvijas Republikas Satversme: LV likums. Pieņemts 15.02.1922.

³ Clyde & Co, The rise of revenge porn claims, 2018, <https://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=0cbb37c8-414e-4b6a-a478-459d1046993d> [aplūkots 02.03.2018]

Zinātniski pētnieciskās metodes, studiju darba izstrādē ir šādas: vēsturiskā metodes salīdzinošā metode, analītiskā metode, gramatiskā metode, teleoloģiskā metode.

Darba tapšanā izmantots plašs juridiskās literatūras klāsts, Latvijas Republikas konstitūcija, tās komentāri, nacionālie tiesību akti, ārvalstu normatīvie akti, Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedumi, Eiropas Savienības tiesas spriedumi, ārvalstu tiesu spriedumi.

Bakalaura darbs sastāv no 47 lapaspusēm. Darba struktūru veido ievads, anotācija latviešu un angļu valodā, četras nodaļas ar apakšnodaļām, kopsavilkums, izmantotās informācijas avotu saraksts.

1. TIESĪBAS UZ PRIVĀTO DZĪVI

Latvijas Republikas Satversmes 96. pantā tiek aizsargātas tiesības uz privāto dzīvi, šīs tiesības sevī ietver privātās dzīves neaizskaramību. Aizliegta ir patvaļīga vai prettiesiska iejaukšanās privātajā dzīvē, tas ir noteikts Starptautiskajā paktā par pilsoņu un politiskajām tiesībām 17. pants.⁴ Personas tiesības uz privāto dzīvi aizsargā Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencija 8.pants.⁵

Tiesības uz privāto dzīvi aizsargā vairākus indivīda dzīves aspektus, tai skaitā, personas datus, garīgo un fizisko integritāti, godu un cieņu, vārda un identitātes izmantošanu, tai skaitā personas fizisko un emocionālo attīstību kā arī vairākus citus aspektus.⁶ Šīs tiesības sevī ietver indivīda tiesības būt atšķirīgam, saglabāt un attīstīt īpašības, spējas, kas viņu atšķir no citiem cilvēkiem un padara unikālu.⁷ Ikvienai personai ir tiesības realizēt savas tiesības, un pēc iespējas mazāk ciest no valsts vai citu cilvēku iespējamajiem ierobežojumiem.

Tiesības uz privāto dzīvi ir plašs jēdziens, kurš nav precīzi definējams, un tiesai ir iespējas interpretēt šo terminu.⁸ Eiropas Cilvēktiesību tiesas skatītajā lietā *Pretty v. United Kingdom* tika analizēts jēdziens - tiesības uz privāto dzīvi, šīs lietas ietvaros tika secināts, ka šim terminam nav iespējams izveidot precīzu skaidrojumu, ko tas sevī iekļauj, bet tiesa norādīja, ka tajā ietilpst indivīda tiesības izvēlēties veidu, kā dzīvot, tai pat laikā esot aizsargātam no prettiesiskas iejaukšanās tās dzīvē, ar to saprotot, ka ir aizliegta nepamatota iejaukšanās personas fiziskajā, psiholoģiskajā integritātē, morālajā un sociālajā personas attīstībā, atļaujot personai veidot veselīgas attiecības ar citiem sabiedrības locekļiem.⁹ Autores prāt, tiesības uz privāto dzīvi norāda personas iespēju dzīvot savā privātajā telpā, tiesības uz privāto dzīvi norāda personas iespēju dzīvot savā privātajā telpā, tai skaitā, nosakot privātās informācijas izplatīšanas robežas un daudzumu. Jēdziens ir jāinterpretē plaši, un tas sevī ietver arī indivīda attīstību, personas orientāciju, seksuālo dzīvi, kā arī attiecības, kuras indivīds var veidot ar apkārtējiem. Šī informācija ir konfidenciālā. Autores prāt, tiesai izskatot lietu, katru reizi individuāli jāizskata jēdziens - tiesības uz privāto dzīvi, un tas jāinterpretē atbilstoši

⁴ Starptautiskais pakts par pilsoņu un politiskajām tiesībām. Parakstīta Ņujorkā. 16.12.1966.

⁵ Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencija. Parakstīta Romā 04.11.1950.

⁶ Dijk van P., Hoof van G. J. H. *Theory and Practice of the European Convention on Human Rights*. Third Edition. The Hague, London, Boston: Kluwer Law International, 1998, p.489.

⁷ Loucaides L. G. *Personality and Privacy under the European Convention on Human Rights*. The British Yearbook of International Law, 1990, London: Clarendon Press, 1991, p.175.

⁸ ECT 28.01.2003. spriedums lietā *Peck v. United Kingdom*, para 57. (iesniegums Nr. 44647/98).

⁹ ECT 29.04.2002. spriedums lietā *Pretty v. United Kingdom*, para 61. (iesniegums Nr. 2346/02).

individuālai situācijai, pamatojoties uz iepriekšēju tiesu praksi, interpretējot šīs tiesības tā, lai indivīds tiktu pēc iespējas vairāk aizsargāts no cilvēktiesību pārkāpumiem.

Lietā *Botta v. Italy*, tiesa norādīja, ka tiesības uz privāto dzīvi sevī galvenokārt ietver personas fizisko un psiholoģisko neatkarību, ļaujot indivīdam attīstīties bez jebkādas ārējas ietekmes.¹⁰ No šī sprieduma var secināt, ka viens no valsts pienākumiem ir nodrošināt pēc iespējas mazāku valsts un citu indivīdu iejaušanos personas dzīvē, lai šī iejaušanās netraucētu personiskajai attīstībai.

Satversmes 89. pants nosaka, “valsts atzīst un aizsargā cilvēka pamattiesības saskaņā ar šo Satversmi, likumiem un Latvijai saistošiem starptautiskajiem līgumiem”, šis pants uzliek valstij pienākumu aizsargāt indivīda tiesības. Tādējādi valstij tiek uzlikts pozitīvs pienākums¹¹, darīt visu nepieciešamo, lai persona varētu brīvi baudīt savas tiesības, un tās netiktu pārkāptas.¹² Kā arī negatīvs pienākums, kurš liek atturēties no darbībām, kas varētu pārkāpt indivīda tiesības.¹³ Valstij ir pienākums veikt efektīvu darbību veidojot civiltiesisko un krimināltiesisko regulējumu tā, lai tiktu aizsargātas pamattiesības un pamatbrīvības.¹⁴ Kā rezultātā, valstij ir jāveic nepieciešamās darbības, lai aizsargātu indivīda tiesības veidojot tiesisko regulējumu un tai pat laikā nepieļaujot pārmērīgu iejaušanos personas privātajā dzīvē.¹⁵

Lietā *N.F. v. Italy*, N.F. norādīja, ka tiek pārkāptas tiesības uz personas privāto dzīvi, jo medijos tika publicēta informācija par N.F. dalību organizācijā “Free Masons”, ņemot vērā to, ka šī informācija par organizācijas dalībniekiem ir publiski pieejama, indivīdam netika nodarīts nekāds fizisks vai psiholoģisks kaitējums ar preses publikāciju.¹⁶ N.F. izdarīto izvēļu dēļ, reģistrēšanās organizācijā, valsts nekādā veidā nebija spējīga aizsargāt indivīda intereses un tiesības, jo dalība organizācijā, netiek uzskatīta par sensitīvu informāciju, kuras publicēšana varētu kaitēt personas attīstībai. Šis spriedums norāda uz to, ka publiski pieejami dati, informācijas pārpublicēšana, ja tā neaizskar personas fizisko, psiholoģisko attīstību, nepārkāpj Konvencijas 8. pantu. Intīmas informācijas, kura nav publiski pieejama publicēšanai medijos

¹⁰ ECT spriedums 24.02.1998. lietā *Botta v. Italy*, Reports of Judgments and Decisions 1998-I, p. 422, para 32 (iesniegums Nr 153/1996/772/973).

¹¹ Dijk van P., Hoof van F., Rijn van A., Zwaak L. (eds.): *Theory and Practice of the European Convention on Human Rights*. Fourth Edition. Intersantia, Antwerpen – Oxford, 2006, p.666., para 12.3.

¹² Rudevskis J. komentārs Satversmes 89. pantam. Grām.: *Latvijas Republikas Satversmes komentāri* 8. nodaļa, cilvēka pamattiesības. Sagatavojis autoru kolektīvs. Zin.vad.prof.R.Balodis; Zin.redkol.: prof. A. Endziņš, prof. R. Apsītis, akad. T. Jundzis, Satversmes tiesas priekšs. G. Kūtris. Rīga: Latvijas Vēstnesis 2011. 33. lpp 48. rindkopa.

¹³ Ibid.

¹⁴ ECT spriedums 26.03.1985. lietā *X and Y v. Netherlands*, para 23-24, para 27 (iesnieguma Nr. 8978/80).

¹⁵ ECT Spriedums 02.12.2008. lietā *K.U. v. Denmark*, para 41-47 (iesnieguma Nr. 2872/02).

¹⁶ ECT Spriedums 12.12.2001. lietā *N.F. v. Italy*, para 39 (iesnieguma Nr. 37119/97).

vai sociālajos tīklos var radīt kaitējumu indivīda psiholoģiskajai attīstībai, privātajai dzīvei, šādas publikācijas var traucēt personas iespējām darba tirgū, darba devējam izvērtējot savu darbinieku reputāciju, kura veido uzņēmuma tēlu un citās dzīves nozarēs. Autore uzskata, ka intīmas informācijas publicēšanai ir nepieciešama indivīda piekrišana par šādas publikācijas veikšanu.

1.1. Tiesības uz attēla brīvību, tiesības uz privāto dzīvi kontekstā.

ASV tiesu praksē tiek norādīts, ka attēls, kurš ir uzņemts ar indivīdu, šai personai atrodies publiskā vietā, zaudē tiesības uz privātās dzīves aizsardzību, ņemot vērā to, ka indivīds atrodies publikā tādējādi demonstrē sabiedrībai savu viedokli.¹⁷ Arī lietā *John W. Gill v. The Curtis Publishing Company* avīzē tika ievietots attēls, kurā bija redzams pāris, kurš apskāviēs sēž publiskā vietā, to vaigiem saskaroties. Tiesa šajā lietā uzskatīja, ka tiesības uz privāto dzīvi netiek pārkāptas un ka netika radīts nekāda veida morālais aizskārums attēlā redzamajām personām, kā arī nekādā veidā netika pārkāptas indivīdu tiesības.¹⁸ No šiem spriedumiem var secināt, ka attēli, video materiāli, kas uzņemti publiskā telpā, nav aizsargājami, ņemot vērā to, ka indivīdam esot publiskā vietā, tas rīkojas citiem sabiedrības locekļiem redzot, un netiek radīts nekāda veida kaitējums indivīdam no šīs informācijas publikācijas.

Eiropas Savienības tiesu praksē lietā *Egeland and Hanseid v. Norway*, tika uzņemts attēls, kur persona, pēc sprieduma uzzināšana, ir nofotografēta esot emocionālā šokā, indivīda attēlu publicējot medijos, tiesa atzina, ka ar attēla publikāciju tiek pārkāptas tiesības uz privāto dzīvi, lai arī persona atradās publiskā vietā, tika pārkāptas tās tiesības.¹⁹ Autore piekrīt tiesas spriedumam, uzskatot, ka personai esot publiskā vietā, ja tai ir pamatotas cerības uz privātumu, tad šāda attēla publicēšanai nevajadzētu būt atļautai. Attēls, kurš ir radīti publiskā vietā, bet ar šo attēlu publikāciju var tikt radīts morāls kaitējums indivīdam, var tikt uzskatīts, ka ar attēla publikāciju tiek pārkāptas tiesības uz privāto dzīvi. Būtiski norādīt, ka ar šo informācijas nodošanu plašākai sabiedrībai ir jāvērtē, vai tā publicēšanai ir legītīms mērķis un vai sabiedrības ieguvums ir lielāks, kā indivīda tiesību ierobežojums.

¹⁷ Alabamas štata Augstākās tiesas spriedums lietā: *Daily Times Democrat v. Graham* (162 So.2d 474, 1964.)pieejams: <https://law.justia.com/cases/alabama/supreme-court/1964/162-so-2d-474-1.html> [aplūkots 3. martā 2018. gadā].

¹⁸ Kalifornijas štata Augstākās tiesas spriedums lietā: *Gill v. Hearst Pub. Co.* 40 Cal. 2d 224, 253 P.2d 441, 1953. pieejams: <https://caselaw.findlaw.com/ca-supreme-court/1800863.html> [aplūkots 3. martā 2018. gadā].

¹⁹ ECT spriedums 22.11.2007. lietā *Egeland and Hanseid v. Norway* para. 65 (iesnieguma Nr. 34438/04).

No šiem spriedumiem var secināt, ka ir jāanalizē attēlu saturs, lai arī tie ir uzņemti publiskās vietās, vai šo attēlu saturs ar tā publikācijas brīdi nepārkāps personas tiesības uz privāto dzīvi, un sabiedrības ieguvums būs lielāks par indivīda tiesību ierobežojumu. Atriebības pornogrāfijas kontekstā, indivīdam, kura attēls, video materiāls, kurš ir publicēts pret tā gribu ierobežo tiesības uz personas privāto dzīvi.

Izvērtējot tiesu prakses var secināt, ka tiesa individuāli izskata personas emocionālo stāvokli bides uzņemšanas brīdī, izvērtē vai attēlā redzamā persona pamatoti ir cerējusi uz privātumu.

2. ATRIEBĪBAS PORNOGRĀFIJA

Amerikas Savienotajās valstīs viens no pirmajiem skandāliem, kurš varētu tikt uzskatīts par atriebības pornogrāfijas publicēšanu notika 1949. gadā. Merilīnai Monro nonākot finansiālās grūtībās bija spiesta fotografēties kaila par 50 dolāru atlīdzību. M.Monro kļūstot slavenai, šie attēli tika publicēti ar mērķi iznīcināt tās karjeru. Lai arī Merilīna Monro neapsūdzēja fotogrāfu, bet publiski atzina iemeslus attēlu veidošanai, šis skandāls var tikt uzskatīts par atriebības pornogrāfijas publicēšanu, ņemot vērā to, ka šie attēli saturēja intīma rakstura informāciju un publikācija notika ar mērķi, lai sieviete zaudētu darbu. Arī mūsdienās sievietes izvairās no apsūdzības celšanas, ņemot vērā bailes, ka informācija kļūs plašāk pieejama sabiedrībai un netiks iegūta tiesiskā aizsardzība.²⁰

Mūsdienās, tehnoloģijām attīstoties atriebības pornogrāfija ir ieguvusi popularitāti, kļūstot par vienu no šantažēšanas rīkiem.

Atriebības pornogrāfija ir ļaunprātīga intīma rakstura attēlu izplatīšana, indivīdam, kas redzams nezinot, šo informāciju publicējot un izplatot. Persona, kura ir redzama attēlos, ir ar atkailinātām intīmām ķermeņa daļām vai piedalās seksuālā aktā. Bilde, video materiāli ir pašas personas uzņemtas vai citu personu veidoti, indivīdam nezinot, ka tiek veidota šāda attēls. Atriebības pornogrāfijas jēdzienā tiek ietverta arī šāda veida attēlu publikācija, arī, ja indivīds ir zinājis par attēla uzņemšanu vai attēlu veidojis pats.²¹

Par atriebības pornogrāfiju var tikt uzskatīts arī "sextings", kas sevī ietver seksuāla rakstura attēlu pārsūtīšanu, nosūtīšanu izmantojot viedtālruņus vai sociālos tīklus,²² šo ziņu tālāka pārsūtīšana un publicēšana internetā. Šāda veida attēli ir pašas personas uzņemti un labprātīgi pārsūtīti otram cilvēkam, bet ar šīs informācijas nodošanu otrai personai, indivīds pamatoti cer, ka šie attēli netiks tālāk pārpublicēti.

Atriebības pornogrāfijas tiesiskais regulējums ārvalstīs.

Autores prāt, valsts nedrīkst iejaukties indivīda dzīvē, ja tas nedara kaitējumu sabiedrībai vai nemudina sabiedrību uz prettiesiskām darbībām. Vairāku valstu tiesību sistēmā

²⁰ Henriksen M. A. Marilyn Monroe, Am. National Biography online, 2000, pieejams: <http://www.anb.org/larticles/18/18-00856.html>. [aplūkots 01.03.2018].

²¹ Guillemin G.: Revenge porn: All your questions answered, 31 Jul 2014 p.1.

²² Prieto B.: Teens learning there are consequences to "sexting", March 11, 2009, pieejams: <https://www.seattletimes.com/nation-world/teens-learning-there-are-consequences-to-sexting/> [aplūkots 23.marts 2018. gads].

atriebības pornogrāfija ir kriminalizēta. Šo valstu skaitā ir Amerikas Savienotās valstis²³, Austrālija²⁴, Kanāda²⁵, Vācija²⁶ un daudzas citas. Šo valstu normatīvajos aktos ir ietverts jēdziens atriebības pornogrāfija, norādot sekas par šāda veida atriebības publicēšanu. Autores prāt, krimināltiesiskajam regulējumam būtu jāpastāv ar vairākiem priekšnosacījumiem, definējot atriebības pornogrāfijas jēdzienu, sekas par šāda materiāla izplatīšanu.

Lai labāk izprastu atriebības pornogrāfijas jēdzienu ir jāizpēta tā tiesiskais regulējums ārvalstīs, kurās ir kriminalizēta atriebības pornogrāfija, jo likumu ietvaros ir noteikti priekšnosacījumi, termina definīcija.

2.1. Amerikas savienotās valstis.

Amerikas Savienotajās valstīs vairākos štatos ir izstrādāts tiesiskais regulējums par Atriebības pornogrāfijas publicēšanu. Štatos, kuros ir izstrādāts konkrētais regulējums, personai pret kuru ir celta apsūdzība par atriebības pornogrāfijas publicēšanu var tikt celtas arī cita veida apsūdzības, piemēram, par personas datu nopludināšanu, kibernoziegumiem un cita veida pārkāpumiem.

Lai atriebības pornogrāfija tiktu definēta kā kibernoziegums, personas dati ir jāiegūst ielaužoties otra indivīda datorā,²⁷ pārtverot datus vai veicot citas līdzīgas darbības,²⁸ neatkarīgi no tā, vai šis attēls ir paša indivīda vai citas personas uzņemts.²⁹

Personas datu publicēšana ir indivīda informācijas nodošana publiskai apskatei un tiek apskatīta darba apakšnodaļā.

2.1.1. Alabamas štats.

2017. gada 19. maijā, Alabamas štatā tika pieņemti grozījumi Alabamas Štata Kriminālkodeksā, kriminalizējot atriebības pornogrāfiju. Likumā noteikta atbildība par privāta

²³ 38 States + DC have Revenge Porn Laws pieejams: <https://www.cybercivilrights.org/revenge-porn-laws/> [aplūkots 15. marts 2018. gads].

²⁴ Revenge porn bill passes Australian Senate February 15, 2018, pieejams: <http://www.news.com.au/technology/online/revenge-porn-bill-passes-australian-senate/news-story/d911487ff7aa8b109f518d7ca0d72aa1>, [aplūkots 5. aprīlis 2018. gads].

²⁵ Cowan M. A.: Legal Update: New Civil and Criminal Consequences for 'Revenge Porn', Aug 10, 2017, pieejams: <https://www.airdberlis.com/insights/blogs/thespotlight/post/ts-item/legal-update-new-civil-and-criminal-consequences-for-revenge-porn> [aplūkots 5. aprīlis 2018. gads].

²⁶ Sayles M.: Germany just made it a lot more complicated to keep nude photos of your ex, December 23, 2015, pieejams: <https://qz.com/580663/germany-just-made-it-a-lot-more-complicated-to-keep-nude-photos-of-your-ex/> [aplūkots 5. aprīlis 2018. gads].

²⁷ Cybercrime Definition - What does Cybercrime mean? Pieejams: <https://www.techopedia.com/definition/2387/cybercrime> [aplūkots: 4. maijā 2018. gadā].

²⁸ Eiropas Padomes Konvencija Par Kibernoziegumiem. Parakstīta Budapeštā, 23.XI.200, pieņemta: 23.11.2001.

²⁹ Portman J.: Revenge Porn: Laws & Penalties, pieejams: <https://www.criminaldefenselawyer.com/resources/revenge-porn-laws-penalties.htm>, [aplūkots 4. maijā 2018. gadā].

attēla izplatīšanu vai apzinātu attēla nosūtīšana e-pastā, īsziņā vai kādā citā veidā izplatot privātu attēlu ar mērķi iebiedēt, kaitēt, draudēt personai, ņemot vērā faktu, ka indivīdam ir pamatots iemesls cerēt, ka privātais attēls netiks publicēts. Ar jēdzienu privāts attēls tiek saprasta fotogrāfija, video materiāls, filma vai jebkāda cita veida ieraksts, kurā personu var identificēt no ieraksta satura un apstākļiem, tai skaitā, ierakstā ir redzama jebkāda veida sadomazohistiskas darbības, seksuālu akti, atkailinātas intīmas ķermeņa zonas, šis materiāls var būt pārveidots, rediģēts vai ar to ir veiktas jebkāda cita veida manipulācijas, no tā oriģinālās formas. Par šāda veida pārkāpumu ir paredzēta atbildība līdz gadam cietumā.³⁰

Autores prāt, šādi priekšnosacījumi ir adekvāti un nepārspilēti, lai konstatētu kriminālpārkāpumu. Likuma regulējums ir saprotams, konkrēts. Šo darbību kriminalizēšana ļauj indivīdam brīvāk izmantot privātās dzīves priekšrocības, tai skaitā, uzticoties savam partnerim un izmantot tehnoloģiju sniegtās priekšrocības. Autores prāt, Alabamas štata regulējumā ir neprecīzi izprotama materiāla rediģēšana, ņemot vērā, ka attēlu rediģēšanas iespējas ir ļoti plašas un terminu iespējams interpretēt. Autores prāt, Alabamas štatam vajadzētu precīzāk definēt jēdzienu un cik plašas interpretācijas robežas var tikt izmantotas ar attēlu rediģēšanu. Autore uzskata, ka par šāda pārkāpuma izdarīšanu būtu jādod tiesai iespēja izvērtēt situāciju piemērot ilgāku cietumsodu, ja tas nepieciešams.

2.1.2. Aļaskas štats.

Aļaskas krimināllikuma 11.61.120 punktā aizskārums, otrajā pakāpē tiek regulēta atreibības pornogrāfija. Šā punkta 6. daļā ir norādīts, ka attēls, kurš ir publicēts vai izplatīts elektroniski vai printētā veidā, filmas, kurās ir redzamas ģenitālijas, sievietes krūtis vai ir redzama persona, kuras piedalās seksuālā aktā ir sodāma ar līdz 90 dienu ilgu cietumsodu, soda naudu 2000 dolāru apmērā.³¹ Tiesiskā regulējuma ietvaros būtiski pierādīt cēloņsakarību starp publikāciju un mērķi kaitēt indivīdam.³²

Autores prāt, šī panta interpretācija ir iespējama plaši. Netiek konkrēti norādīts uz attēla rediģēšanas iespējām, vai un kā ir nepieciešams identificēt indivīdu, kurš ir redzams attēlā. Autore uzskata, ka atzinīgi ir vērtējams tiesai sniegtās iespējas piemērot gan cietumsodu,

³⁰ Alabama Code [Alabamas Kriminālkods] Title 13A. Criminal Code § 13A-12-200.1, pieejams: <http://codes.findlaw.com/al/title-13a-criminal-code/al-code-sect-13a-12-200-1.html>. [aplūkots 21. aprīlī 2018. gadā].

³¹ Alaska Statutes [Aļaskas Statūti] Title 11. Criminal Law § 11.61.120. Harassment in the second degree, pieejams: <https://codes.findlaw.com/ak/title-11-criminal-law/ak-st-sect-11-61-120.html>. [aplūkots 20. aprīlī 2018. gadā].

³² England D.C.: Revenge Porn Laws in Alaska Revenge porn is a type of harassment of the second degree in Alaska. When a minor is the victim, the punishment is increased, pieejams: <https://www.criminaldefenselawyer.com/resources/revenge-porn-laws-alaska.htm> [aplūkots 4. maijā 2018. gadā].

gan naudas sodu. Toties, šī regulējuma ietvaros nav iespējams personu sodīt ilgāk kā 90 dienu ietvaros, ja, piemēram, indivīds ir publicējis vairākus attēlus, nodarot būtisku kaitējumu indivīdam. Autores prāt, piedāvātās soda sankcijas nav gana spēcīgas, lai preventīvi novērstu indivīda vēlmi veikt šādu noziegumu un lai indivīds necenstos šāda veida noziegumu izdarīt atkārtoti.

2.1.3. Arizonas štats.

Arizonas štatā, lai cilvēks tiktu tiesāts par atriebības pornogrāfijas izplatīšanu ir jāpiepildās vairākiem Kriminālkodā norādītiem priekšnoteikumiem. Lai tiktu uzskatīts, ka pretlikumīgi ir izplatīts identificējamās personas attēls, lai iestātos kriminālatbildība ir jāiestājas šādiem nosacījumiem:

1. persona, kura ir redzama attēlā, ir ar atkailinātām intīmām ķermeņa daļām vai piedalās seksuāla rakstura aktā;
2. atainotajai personai ir pamatots iemesls cerēt, ka šis attēls tiktu saglabāts tikai privātai izmantošanai. Pat ja indivīds šo attēlu ir sūtījis kādam citam izmantojot elektroniskās ierīces, šīs darbības neatņem personai pamatoti cerēt uz šī attēla privātuma saglabāšanu;
3. attēls tiek publicēts ar nodomu attēlotajai personai nodarīt ļaunumu, iebiedēt, šantažēt vai piespiest personu rīkoties publicētāja interesēs.

Piepildoties visiem šiem priekšnosacījumiem, persona var tikt sodīta ar 1.5 gadu ilgu cietumsodu un naudas sodu līdz 150000 dolāriem, kā arī šī persona var iekļauta "sexual offender" reģistrā.³³

Šī likuma izpratnē tiek skaidroti vairāki jēdzieni, lai precīzāk varētu piemērot tiesības. Attēla izpaušana, izplatīšana tiek saprasta kā informācijas publicēšana, piedāvāšana citām personām, pārsūtīšana, reklamēšana, tai skaitā pārsūtīšana e-pastos, telefonos, citās elektroniskajās ierīcēs, kā arī publicēšana internetā.³⁴ Jēdziens kaitējums, līdzīgi kā Latvijas Krimināllikumā, tiek izprasts fizisks kaitējums, piemēram, miesas bojājumi, finansiāli zaudējumi, vai emocionāls kaitējums. Jēdziens attēls tiek izprasts, kā fotogrāfija, videomateriāls, filma vai digitāls ieraksts.³⁵

³³ Arizona Revised Statutes [Arizonas Pārskatītie Statūti] Title 13. Criminal Code § 13-1425. Unlawful disclosure of images depicting states of nudity or specific sexual activities; classification; definitions, pieejams: <http://codes.findlaw.com/az/title-13-criminal-code/az-rev-st-sect-13-1425.html>. [aplūkots 19. aprīlī 2018. gadā].

³⁴ Ibid.

³⁵ Ibid.

Indivīds, kurš ir sabiedrībā publiski demonstrējis savu kailumu, piemēram, reklāmās vai naktsklubos, šajā situācijā netiek uzskatīts, ka indivīdam ir pamatotas cerības uz privātuma saglabāšanu.³⁶

Šie jēdzieni ir skaidroti precīzi un saprotami, tiesai tiek dotas ierobežotas iespējas interpretēt jēdzienu un tiek veidotas vadlīnijas, kurām ir jāseko. Autores prāt, likumā ir skaidri saprotams un noteiktas informācijas izplatīšanas robežas un iespējas. Būtiski ir ievērot kāds ir publicēšanas mērķis. Personai, kura ir attēlota konkrētajā materiālā, kurš ir ticis publicēts ir nepieciešams pierādīt, ka publikācijas mērķis ir kaitēt indivīdam, to pakļaut publicētāja vēlamai darbībai. Autores prāt, šādas darbības tiešu cēloņsakarību starp publicēšanu un vēlamu kaitējumu pierādīt varētu būt sarežģīti, ja vien šie draudi, šantāža nav izteikta tādā formātā, ka to pēc tam ir iespējams pierādīt, piemēram, rakstveidā.

Arizonas Štata soda sankcijas, salīdzinoši ar iepriekš askatītajām, autore uzskata, ka ir adekvātākas un sniedz tiesai plašākas iespējas soda piemērošanas izvēlē. Šāda veida sankcija var novērst preventīvi izdarītu noziedzīgu nodarījumu, ne tikai cīnīties ar nozieguma sekām. Tai skaitā indivīda iespējamā iekļaušana “sexula offenders” reģistrā sniedz iespēju citiem indivīdiem izvairīties no šāda notikuma atkārtotāšanās ar citām personām.

2.1.4. Arkanzasas štats.

Lai Arkanzasas štatā persona tiktu tiesāta par atbilstības pornogrāfijas publicēšanu ir jāpiepildās šādiem kritērijiem:

1. Persona, kura publicē attēlus ir vismaz 18 gadus veca un publikāciju veic ar mērķi kaitēt, iebiedēt, šantāžēt personu izmantojot materiālu;

1. publikācijai ir jābūt attēla, video, balss vai audio ieraksta formātā;
2. tai jābūt seksuālas dabas vai jāatbilst personas kailas ķermeņa daļas un
3. attēlotā persona ir bijusi tuvās attiecībās ar publicētāju, piemēram, attēlotā persona ir pašlaik ir vai ir bijusi attiecībās ar publikācijas ievietotāju, publikāciju ir ievietojuši persona ar kuru indivīds ir saticies vai personas ģimenes locekļi;
4. apstākļi, ka attēls, fotogrāfija, video materiāls, balss vai audio ieraksts ir veidots personai to zinot vai ar personas piekrišanu, šīs publikācijas veikšanu nepadara legālu,

³⁶ England D.C: Revenge Porn Laws in Arizona, Unauthorized disclosure of an intimate photo is a felony in Arizona. Threatening to do so is a misdemeanor, pieejams: <https://www.criminaldefenselawyer.com/resources/revenge-porn-laws-arizona.htm> [aplūkots 7. maijā 2018. gadā].

5. apstākļi, ka konkrētais attēls, fotogrāfija, video materiāls, balss vai audio ieraksts ir publicētāja īpašums nepadara publicēšanu legālu.³⁷

Par šāda nozieguma veikšanu ir paredzēta kriminālatbildība līdz vienam gadam cietumā, sodu līdz 2500 dolāriem vai abiem.³⁸

Arkanzasas štata tiesiskajā regulējumā, salīdzinoši ar iepriekš apskatītajiem, ir krimināltiesiskajā regulējumā pievienots arī balss vai audio ieraksta. Autores prāt, lai par šo balss vai audio ierakstu varētu tikt celta prasība par atreibības pornogrāfijas ievietošanu, ir jāidentificē konkrētā persona, kura ir dzirdama ierakstā. Šāda veida identifikācija varētu būt apgrūtināša un sarežģīta, gandrīz neiespējama, lai šāda veida identifikācija notiktu, būtu nepieciešams dzirdēt personas vārdu, uzvārdu ierakstā vai citām identificējošām pazīmēm. Lai arī Arkanzasas štata tiesiskajā regulējumā šim ierakstam ir jābūt seksuāla rakstura un jānorāda uz kailumu, šī kailuma fakta konstatēšana var būt apgrūtināša. Autores prāt, audio un balss ierakstiem ir nepieciešams plašāks likuma skaidrojums, norādot uz konkrētiem apstākļiem, kas ļaus identificēt personu, kura ir dzirdama balss ierakstā. Šī likuma ietvaros būtu arī nepieciešama norāde, kas ļautu identificēt kailumu, kuru ir iespējams dzirdēt ierakstā, autores prāt, šīs materiālās normas tiesa var interpretēt ļoti plaši un neprecīzi. Autore uzskata, ka šis tiesiskais regulējums, daļā par audio ierakstu tiks piemērots reti, bet tiesību veidotājs ir tālredzīgi apskatījis vairākas iespējas, kuras var tikt attīstītas atreibības pornogrāfijas kontekstā nākotnē. Autore uzskata, ka ar tiesu prakses veidošanos tiks nostiprinātas un noskaidrotas precīzas atreibības pornogrāfijas publicēšanas robežas arī audio ieraksta formātā. Līdz brīdim, kad tiks veidota tiesu prakse par audio ieraksta publicēšanu likuma regulējums ir neskaidrs.

Soda sankcijas, kuras ir norādītas likuma ietvaros ir samērīgas. Lai preventīvi veiksmīgāk varētu pasargāt indivīdu tiesības, būtu nepieciešams ilgāks iespējamais piemērojamais cietumsods. Autores prāt, Arkanzasas štata tiesiskais regulējums ir viens no precīzākajiem apskatīto štatu regulējumiem.

2.2. Japāna.

Japānā atreibības pornogrāfijas likumprojekts tika veidots pamatojoties uz 2013. gada oktobrī notikušo slepkavību, kur vīrietis nogalināja savu bijušo draudzeni, nedēļu pirms nogalināšanas

³⁷ Arkansas Code [Arkanzasas Kods] Title 5. Criminal Offenses § 5-26-314. Unlawful distribution of sexual images or recordings, pieejams: <http://codes.findlaw.com/ar/title-5-criminal-offenses/ar-code-sect-5-26-314.html> [aplūkots 19. aprīlī 2018. gads]

³⁸ Ibid.

izmantojot atriebības pornogrāfiju, lai šantažētu sievieti publicējot pornogrāfiska rakstura attēlus un video materiālus sociālajā tīklā Twitter.³⁹

2014. gada 26. Novembrī Japānas parlamentā tika izveidots likumprojekts par Atriebības pornogrāfijas novēršanu, kriminalizēšanu.⁴⁰

Likuma ietvaros persona var tikt tiesāta par atriebības pornogrāfijas publicēšanu internetā. Šis tiesību akts kriminalizē personas privātu seksuāla rakstura citas personas attēlu publicēšanu, bez personas piekrišanas, kura ir redzama attēlā. Par šāda attēla publicēšanu var tikt piemērots trīs gadu ilgs cietumsods vai 500000 jēnu (4670 ASV dolāru) naudas sods.⁴¹

Šī tiesību akta ietvaros mājaslapas uzturētājam ir radītas tiesības un pienākums izdzēst šāda veida informāciju, bez augšuplādējušās personas piekrišanas, ja izpildās šādi priekšnosacījumi:

1. atriebības pornogrāfijas upuris ir informējis par šāda attēla eksistenci konkrētajā mājaslapā;
2. mājaslapas uzturētājs ir lūdzis attēla augšuplādējušās personas piekrišanu attēla izdzēšanai, lūdzis, lai šī persona attēlu izdzēš pati konkrēto informāciju;
3. informāciju augšuplādējušā persona nav atbildējusi uz mājaslapas uzturētāja ziņu vai nav izdzēsusi attēlu.⁴²

Autores prāt, ar šādu tiesisko regulējumu var tikt pēc iespējas vairāk samazināts kaitējums, kurš var rasties cietušajam par atriebības pornogrāfijas publicēšanu. Šāda veida informācija var tikt izdzēsta tiklīdz par to ir saņemtas ziņas par šāda materiāla eksistenci. Salīdzinot ar Amerikas Savienoto valstu tiesisko regulējumu, Japāna cenšas novērst iespējamo kaitējumu uzreiz, negaidot nepieciešamos tiesas spriedumus, bet cenšoties novērst vēl lielāka kaitējuma iespējamo rašanos ar attēla izņemšanu. Šajā gadījumā, informācijas izņemšana ir atkarīga no paša cietušā un spējas ātri reaģēt uz izplatīto informāciju. Japānas tiesiskais regulējums sasaucas ar Eiropas Cilvēktiesību tiesas norādīto punktu lietā Google v. Spain. Lai arī Japāna nav Eiropas savienības valsts, tai analogiski var salīdzināt dažādu tiesu praksi. Lietā Google v. Spain tika norādīts, ka interneta programmas uzturētājam ir jāizvērtē personas lūgums dzēst konkrētu informāciju no mājaslapas, kura ir saistīta ar konkrēto indivīdu, ja šī

³⁹ Umeda S.: Japan: Government Discusses How to Deal with “Revenge Porn”, 2013, pieejams: <http://www.loc.gov/law/foreign-news/article/japan-government-discusses-how-to-deal-with-revenge-porn/> [aplūkots 3.martā.2018.gadā].

⁴⁰ ●私事性的画像記録の提供等による被害の防止に関する法律案 [Japānas Likumprojekts par zaudējumu novēršanu, nodrošinot privāto seksuālo attēlu saglabāšanu], pieejams: http://www.shugiin.go.jp/internet/itdb_gian.nsf/html/gian/honbun/houan/g18701017.htm. [aplūkots 20. martā 2018. gadā].

⁴¹ Ibid.

⁴² Ibid.

informācija tiek uzskatīta par novecojušu, nesamērīgu vai neadekvātu.⁴³ Japānas tiesiskā regulējuma ietvaros personai tiek paredzēta lielāka tiesiskā aizsardzība, jo mājaslapas uzturētājam attiecīgā informācija, kas satur seksuāla rakstura materiālu, atriebības pornogrāfiju, ir nepieciešams izdzēst tiklīdz ir saņemts šāds pieprasījums no indivīda.⁴⁴ Autore uzskata, ka šis tiesiskais regulējums veiksmīgi pasargā indivīdu intereses ne tikai izmaksājot kompensāciju, bet arī izdzēšot konkrēto attēlu no interneta vietnes.

Likuma ietvaros likumdevējam ir uzlikts pienākums izglītēt sabiedrību par to, kā ir iespējams izvairīties no atriebības pornogrāfijas publicēšanas.⁴⁵ Autore uzskata, ka šāda veida darbības veiksmīgi spētu novērst aktīvu atriebības pornogrāfijas publicēšanu.

Soda sankcijas, kuras ir paredzētas par atriebības pornogrāfijas publicēšanu ir adekvātas un salīdzinoši ar Amerikas Savienoto valstu tiesisko regulējumu, augstas. Autore uzskata, ka tiesas iespējas piemērot ilgstošu cietumsodu ir jāizvērtē atkarībā no nodarījuma apjoma un aizskāruma radītajām sekām.

2.3. Kanāda.

2014. gadā Kanādā tika papildināts kriminālkodekss ar atriebības pornogrāfijas kriminalizēšanu. Šā likuma 162.1 pantā ir norādīts, ka jebkura persona, kura apzināti publicē, izplata, pārsūta, pārdod, padara pieejamu plašākai sabiedrībai intīma rakstura bildi, kurā ir redzama persona, kura nav sniegusi savu piekrišanu publikācijai, neatkarīgi no tā vai šī persona ir zinājusi par attēla izveidošanu vai nav zinājusi par to un nav devusi piekrišanu, šī attēla publicēšanai tiks uzskatīta par vainīgu noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā.⁴⁶ Likuma ietvaros intīms attēls tiek uzskatīts par vizuāla rakstura ierakstu, video materiālu, filmu vai cita veida ierakstu, kurā ir redzama persona, šai attēlā personai ir jābūt :

1. kailai, ar redzamām ģenitālijām vai anālo reģionu, vai sievietes krūtīm, vai arī personai piedaloties seksuāla rakstura attiecībās.
2. personai, kura ir redzama attēlā ir pamatotas tiesības domāt, ka attēla veidošanas brīdī attēls tiks uzskatīts par privātu un netiks publicēts tālāk;

⁴³ EST 13.05.2014. spriedums lietā C-131/12, Google Spain SL and Google Inc. v. Agencia Española de Protección de Datos (AEPD) and Mario Costeja González para 99.

⁴⁴ Umeda S.: Japan: New Revenge Porn Prevention Act, 2014, pieejams: <http://www.loc.gov/law/foreign-news/article/japan-new-revenge-porn-prevention-act/> [aplūkots 9. martā 2018. gadā].

⁴⁵ Ibid.

⁴⁶ Protecting Canadians from Online Crime Act [Kanādas tiešsaistes aizsardzības likums, Kriminālkods], Criminal Code 162.1, pieejams: http://laws-lois.justice.gc.ca/eng/annualstatutes/2014_31/page-1.html#h-2. [aplūkots 27. martā 2018. gadā]

3. nozieguma izdarīšanas brīdī, personai aizvien ir pamatotas cerības uz attēla privātuma saglabāšanu.⁴⁷

Par nozieguma izdarīšanu paredzētais sods nedrīkst pārsniegt 5 gadus cietumā.⁴⁸

Autores prāt, šī likuma ietvaros ir skaidra norāde uz to, ka šī attēla veidošanas brīdī ir nepieciešams attēlu uzskatīt par privāta rakstura, ar indivīda pamatotām cerībām, ka šis attēls netiks publicēts un šīs cerības saglabājot līdz pat publikācijas brīdim. Salīdzinoši ar iepriekš minēto valstu tiesību sistēmām, kurās šādas norādes nav.

Kanādas tiesiskajā regulējumā nav norādes un skaidrojuma vārdam “pārsūta”, šāda veida publikācijas pārsūtīšanai, autores prāt, nevajadzētu būt kriminalizētai, jo mūsdienās, liels apjoms ar jauniešiem dalās ar informāciju nezinot, ka konkrētā attēla vai video materiāla tālāka pārsūtīšana var būt prettiesiska un šādas informācijas pārsūtīšanas rezultātā indivīdam var iestāties kriminālatbildība. Kriminalizējot attiecīgās informācijas pārsūtīšanu būtu nepieciešams precīza šī vārda izpratne un skaidrojums.

Izvērtējot citu valstu tiesību sistēmas, piecu gadu cietumsods ir pārmērīgs. Lai arī tiesai ir iespējas piemērot mazāku sodu, autore uzskata, ka par atriebības pornogrāfijas publicēšanu, šī nodarījuma apjoms un radītais kaitējums nevarētu būt tāds, kas pieprasītu personas ievietošanu cietumā uz tik ilgstošu laika posmu. Analogiski, autore apskatīja Kanādas kriminālkoda 239. pantu, kurā ir norādīta paredzētās sankcijas par slepkavības mēģinājumu, kur norādītais sods ir tāds pats, piecu gadu cietumsods.⁴⁹ Lai arī šis soda mērs priekšlaicīgi varētu novērst noziedzīgo nodarījumu veikšanu, autore uzskata, ka maksimālais iespējamais sods, pieci gadi cietumā par atriebības pornogrāfijas publicēšanu nav samērīgs un ir pārāk liels. Autores prāt, slepkavības mēģinājums un atriebības pornogrāfijas publicēšana nebūtu samērīgi nodarījumi un nevarētu tikt sodīti vienlīdzīgi. Autore uzskata, ka veiksmīgāk varētu aizsargāt indivīdu intereses ar indivīda ieslodzījumu līdz diviem gadiem kā arī naudas sodu, kuru varētu piemērot par šādu darbību veikšanu.

Kanādas likumdošanā ir iestrādāta progresīva tendence, kura nav saskatīta citu apskatīto valstu tiesību aktos. Personai, kura veica noziedzīgo nodarījumu, ir pienākums apmaksāt un piekrist attēla “aizmiršanai”.⁵⁰ Autore uzskata, ka šādu praksi varētu pārņemt arī Latvija.

⁴⁷ Ibid.

⁴⁸ Ibid.

⁴⁹ Criminal Code [Kriminālkods] (R.S.C., 1985, c. C-46), Attempt to commit murder, 239, pieejams: <http://laws-lois.justice.gc.ca/eng/acts/C-46/section-239.html>. [aplūkots 5. maijā 2018. gadā].

⁵⁰ Haynes, J.: Legislative Approaches to Combating ‘Revenge Porn’: A Multijurisdictional Perspective, 2017. p. 9., pieejams: <https://datubazes.lanet.lv:5272/slr/advance-article/doi/10.1093/slr/hmx008/3798536?searchresult=1> [aplūkots 7. maijā, 2018. gadā].

2.4. Apvienotā Karaliste.

Apvienotajā Karalistē par atriebības pornogrāfiju tiek kvalificētas darbības, kas sevī ietver personas intīma attēla publikāciju:

1. publikācija ir attēls vai filma, tā ir privāta, seksuāla rakstura;
2. persona, kura ir redzama attēlā nezina par šādu publikāciju;
3. publikācijas mērķis ir radīt kaitējumu indivīdam, kurš ir atainots.⁵¹

Visiem šiem priekšnosacījumiem ir jāpiepildās reizē, lai persona varētu tikt sodīta par atriebības pornogrāfijas publicēšanu.

Tiesai analizējot, vai konkrētais attēls tiek uzskatīts par privāta rakstura, ir jāvērtē vai indivīdam bija pamats cerēt uz privātās dzīves aizsardzību, un vai ar šīs publikācijas veikšanu tiks radīts kaitējums.⁵² Informācija netiek uzskatīta par publicētu un persona nevar tikt tiesāta, ja tā tiek nodota tikai attēlā redzamajai personai.⁵³ Publikācija, šī likuma ietvaros, tiek saprotama kā informācijas padarīšana par pieejamu lielam apjomam cilvēku.⁵⁴

Par likuma pārkāpumu personai var tikt piemērots cietumsods, kurš nav ilgāks par 2 gadiem un vai naudas sods. Personai, atzīstot savu vainu, piemērojamais cietumsods nedrīkst pārsniegt 12 mēnešu apjomu, kā arī var tikt piemērots naudas sods.⁵⁵

Par privāta, seksuāla rakstura attēlu tiek uzskatīts attēls, kurā redzamās darbības netiktu uzskatītas par piedienīgām publiskā vietā, piemēram, attēls, kurā ir atainota apģērbtu personu skūpstīšanās, apskaušanās publiskā vietā, nevar tikt uzskatīts par atriebības pornogrāfijas publicēšanu.⁵⁶ Šī likuma ietvaros, seksuāla rakstura attēlam nav obligāti jāiekļauj atkailinātas, intīmas ķermeņa daļas, šis attēls var iekļaut sevī apģērbtu personu, bet būtiski, lai šī persona piedalās seksuāla rakstura darbībā.⁵⁷ Likumā norādītās sankcijas tiek attiecinātas arī pret attēlu, kurš ir iepriekš rediģēts, apvienots ar kāda cita veida attēlu.⁵⁸ Autore uzskata, ka likuma komentāros ir plaši un precīzi norādīts uz nepieciešamajām pazīmēm, kā arī norāde,

⁵¹ Criminal Justice and Courts Act 2015 [Krimināltiesību un tiesas likums], Section 33, pieejams: <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2015/2/section/33/enacted>. [aplūkots 25. martā 2018. gadā].

⁵² Opinions of the Lords of Appeal for judgement in the cause: Campbell pret MGN Limited, pieejams: <https://publications.parliament.uk/pa/ld200304/ldjudgmt/jd040506/campbe-1.htm> [aplūkots 4. maijā 2018. gadā].

⁵³ Criminal Justice and Courts Act 2015, Section 33, Explanatory Notes (ENs), 334, pieejams: <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2015/2/section/33/enacted?view=interweave> [aplūkots 4. maijā 2018. gadā].

⁵⁴ Ibid.

⁵⁵ Ibid.

⁵⁶ Criminal Justice and Courts Act 2015 [Krimināltiesību un tiesas likums] Section 35: Meaning of “private” and “sexual” for the purposes of the offence created by section 33. Pieejams: <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2015/2/notes/division/3/1/16/4>. [aplūkots 25. martā 2018. gadā].

⁵⁷ Ibid.

⁵⁸ Ibid.

ka indivīdi var būt apģērbti un piedalās seksuāla rakstura aktānav saskatāma citos tiesību aktos. Autore uzskata, ka ja Latvijā tiktu izveidots tiesiskais regulējums, šādu praksi varētu pārņemt.

Šī likuma ietvaros tiesu praksē grūtības varētu sagādāt tiešas cēloņsakarības pierādīšana starp publikāciju un mērķi radīt kaitējumu indivīdam. Šādu pierādījumu iegūšana varētu sagādāt problemātiku tiesu praksē, ne tikai lai norādītu uz publikācijas ievietotāja radīto kaitējumu, bet arī cietušā iespējām lūgt mājaslapām izņemt konkrēto informāciju.⁵⁹ Autore uzskata, ka tiesu praksē, tiesai būtu nepieciešams analizēt no faktiskajiem apstākļiem, cik liels kaitējums ir radies indivīdam ar šīs informācijas padarīšanu par pieejamu plašākai sabiedrībai.

Norādītās soda sankcijas ir samērīgas un dod tiesai plašas iespējas variēt ar soda piemērošanu. Autore uzskata, ka šāds soda mērs ir viens no veiksmīgākajiem iepriekš apskatītajiem.

2.5. Vācija.

Vācijā nav izveidots precīzs tiesiskais regulējums par atriebības pornogrāfijas publicēšanu. Vācijā ir kiminalizēta iejaukšanās indivīda privātajā dzīvē, publicējot intīma rakstura attēlus.⁶⁰ Vācijas tiesiskais regulējums ietver sevī plašāku informācijas publicēšanas aizliegumu, kā atriebības pornogrāfijas publicēšanu.

Šajā iesiskajā regulējumā ir norādīts, ka personas portretus drīkst publiskot tikai tad, ja ir saņemta attēlā redzamās personas piekrišana, šāda atļauja tiek uzskatīta par saņemtu, ja indivīds saņem atlīdzību par attēla publiskošanu. Pēc attēlotās personas nāves ir jāsaņem personai tuvāko dzīvo ģimenes locekļu piekrišana, 10 gadu termiņā par attēla publicēšanu.⁶¹ Attēlu drīkst publicēt, ja:

1. attēls satur portretus mūsdienu mākslas nozarēs, kuras laika gaitā tiks uzskatītas par vēsturiskiem eksponātiem,
2. persona attēlā ir tikai redzama fonā ainavai vai līdzīgam attēlam,
3. pasākumam, konferencei, kurā indivīds ir piedalījies,
4. portrets nav izgatavots pēc pasūtījuma un attēla publicēšana rada papildu interesi sabiedrībai par mākslu;

⁵⁹ T. Linkous: It's Time for Revenge Porn to Get a Taste of its Own Medicine: An Argument for the Federal Criminalization of Revenge Porn, 2014, 20 Richmond Journal of Law & Technology 14, p.12., pieejams <http://jolt.richmond.edu/jolt-archive/v20i4/article14.pdf> [aplūkots 4. maijā 2018. gadā].

⁶⁰ Gesetz betreffend das Urheberrecht an Werken der bildenden Künste und der Photographie [Tēlotājmākslas un fotogrāfiju autortiesību likums] § 22. Pants, pieejams: <https://dejure.org/gesetze/KunstUrhG/22.html>. [aplūkots 16. martā 2018. gadā].

⁶¹ Ibid.

šie priekšnosacījumi neattiecas uz attēliem, kuru publicēšana rada citu tiesību pārkāpumus un pārkāpj indivīda likumiskās intereses vai, ja persona ir mirusi, tās ģimenes locekļu intereses.⁶² Par šāda veida pārkāpumu kriminālvajāšana tiek uzsākta pēc indivīda pieprasījuma, šāda veida noziedzīgais nodarījums, par attēla publicēšanu vai izplatīšanu, var tikt sodīts līdz vienam gadam cietumā vai ar naudas sodu.⁶³

Autore uzskata, ka likuma ietvaros ir neprecīzi norādīts jēdziens intīms attēls, jo šo terminu ir iespējams interpretēt ļoti plaši, dažādu kultūru un reliģisko izpratņu aspektos. Autore uzskata, ka likumā būtu nepieciešami papildinājumi par šī termina saturu. Autores prāt, pozitīvi, ka indivīda tiesiskās intereses var aizsargāt arī tā ģimenes locekļi.

Likuma ietvaros indivīda tiesības uz privāto dzīvi tiek aizsargātas plašāk kā iepriekš apskatīto valstu tiesiskajos regulējumos. Autore uzskata, ka par norādīto noziedzīgo nodarījumu, būtu nepieciešams smagāks piemērojamais sods, piemēram, divi gadi cietumā kā arī tai skaitā piemērojams naudas sods.

⁶² Gesetz betreffend das Urheberrecht an Werken der bildenden Künste und der Photographie [Tēlotājmākslas un fotogrāfiju autortiesību likums] § 23. pants, pieejams: <https://dejure.org/gesetze/KunstUrhG/23.html>. [aplūkots 17. martā 2018. gadā].

⁶³ Gesetz betreffend das Urheberrecht an Werken der bildenden Künste und der Photographie [Tēlotājmākslas un fotogrāfiju autortiesību likums] § 33. pants, pieejams: <https://dejure.org/gesetze/KunstUrhG/33.html>. [aplūkots 17. martā 2018. gadā].

3. TIESU PRAKSE

3.1. Amerikas Savienotās valstis.

2017. gada jūlijā, Ņujorkas dienvidu apgabaltiesā tika pieņemts spriedums lietā Jane Doe v. John Doe, kuras ietvaros tika analizēta atreibības pornogrāfijas publicēšana.⁶⁴

John Doe slepeni filmēja seksuāla rakstura dzimumaktu starp Jane Doe un John Doe. Par šī materiāla filmēšanu Jane Doe nebija informēta. 2014. gada februārī video materiāls tika publicēts pornogrāfiska rakstura internet vietnē X-tube, publiskai apskatei. Par šīs publikācijas veikšanu Jane Doe nezināja. Pēc publikācijas veikšanas apsūdzētais pārsūtīja interneta saites adresi vismaz trīs citiem cilvēkiem. Jane Doe uzzināja par video eksistenci un publikāciju mazāk kā divu dienu laikā un nevilcinoties rīkojās, lai video materiāls tiktu izņemts no interneta vietnes. Šo divu dienu laikā video bija sasniedzis aptuveni 13000 skatījumu.⁶⁵

Pret John Doe tika celta apsūdzība pamatojoties uz Ņujorkas Štata Krimināllikuma 250.45.(1) pantu un 250.60(2) pantu. 250.45.(1) pantā ir norādīts, ka personai tiek uzskatītu par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, ja tā savam vai citu priekam, veic video materiāla, bilžu uzņemšanu, fotografējot vai filmējot personu ar mērķi to pazemot vai ļaunprātīgi izmantot materiālus, kamēr indivīds piedalās seksuāla rakstura aktā, kura ietvaros ir redzamas atkailinātas intīmas ķermeņa daļas, un persona, kura piedalās aktā par materiālu uzņemšanu nav informēta, kā arī personai ir pamatotas tiesības cerēt uz privātuma saglabāšanu.⁶⁶ 250.60.(2) pantā ir norādīts, ka persona tiek uzskatīta par vainīgu, ja tā ir veikusi 250.45. pantā norādītās darbības un šī iegūtā materiāla izplatīšanā.⁶⁷

Lietas izskatīšanas laikā tiesa secināja, ka apsūdzētā darbību mērķis nebija emocionāli pazemot, izraisīt emocionālas grūtības vai kādā citā veidā kaitēt otrai personai.⁶⁸ Būtiski arī ir tas, ka Amerikas Savienoto valstu tiesās, lai persona tiktu tiesāta par noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu, ir nepieciešams uzrādīt medicīniska rakstura pierādījumus, kas norāda uz emocionālo kaitējumu, kurš ir radīts indivīdam, kā arī nodrošināt pierādījumus, kas norāda

⁶⁴ United States Sistrict Court Southern District of New York, Jane Doe v. John Doe, No. 16Civ.0332(NSR), 07.14.2017. p.1. Pieejams: <https://law.justia.com/cases/federal/district-courts/new-york/nysdce/7:2016cv00332/452444/48/>, [aplūkots 20. aprīlī 2018. gadā].

⁶⁵ Ibid.

⁶⁶ Article 250 - NY Penal Law [Ņujorkas Sodu likums] 250.45. pants, pieejams: http://ypdcrime.com/penal.law/article250.htm?zoom_highlight=250.45#p250.45 [aplūkots 18. aprīlī 2018. gadā]

⁶⁷ Article 250 - NY Penal Law [Ņujorkas Sodu likums] 250.60(2) pants, pieejams: http://ypdcrime.com/penal.law/article250.htm?zoom_highlight=250.60 [aplūkots 18. aprīlī 2018. gadā]

⁶⁸ Ibid.

personu, kas ir attiecīgo informāciju publicējusi.⁶⁹ Šajā lietā cietušajai bija nepieciešams uzrādīt medicīniska rakstura ievainojumus ar pierādījumiem. Lietas ietvaros cietusī nespēja iesniegt tiesai pierādījumus par šādu trauma esamību.

Autores prāt, tiesai ir jāiesniedz visi pieejamie, iespējamie pierādījumi, lai tiesa spētu spriest kvalitatīvu un taisnīgu tiesu ņemot vērā pierādījumu trūkumu. Lietisko pierādījumu nepieciešamība, kas norāda uz emocionālajiem pārdzīvojumiem būtu jāvērtē tiesai katrā individuālā situācijā. Šādu emocionālu pārdzīvojumu tiesai ir iespējams arī novērtēt bez medicīniska rakstura pierādījumu iesniegšanas. Tiesu praksē lietā *Biberaj v. Pritchard Industries*, personai noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas rezultātā bija nodarīti tādi pārdzīvojumi, sirds sāpes, kas rezultējās ar darba zaudēšanu, tiesa atzina, ka nav nepieciešami medicīniska rakstura pierādījumi, lai varētu izdarīt secinājumus par personas emocionālo stāvokli un tā pārdzīvojumiem.⁷⁰ Autores prāt, katras lietas ietvaros tiesai ir individuāli jāizvērtē vai nepieciešamo pierādījumu skaits ir pietiekams, lai varētu uzskatīt ka ir noticis noziedzīgs nodarījums un varētu identificēt vainīgo personu.

Autore uzskata, ka sadrumstalotā Amerikas Savienoto Valstu tiesu prakse un tiesiskā regulējuma atšķirības veido problemātiku kvalitatīva tiesību aizsardzības mehānisma izveidē arī atriebības pornogrāfijas kontekstā. Autore uzskata, ka tiesa šīs lietas ietvaros būtiski norāda, ka ir nepieciešams precīzi pierādījumi ar kuriem būtu iespējams pierādīt atriebības pornogrāfijas esamību un radīto kaitējumu. Autore uzskata, ka tiesāšanās pamatā ir jābūt tiesību aizskārumam un, ja prasītājs šo tiesību aizskārumu nevar pierādīt, tad šāda prasība nevarētu tikt apmierināta. Autore uzskata, ka šī lieta ir būtiska ar to, lai norādītu sabiedrībai, ka, ceļot prasību par atriebības pornogrāfijas publicēšanu, ir nepieciešama konkrēti fakti un pierādījumi. Bez šo pierādījumu esamības nav iespējams pierādīt atriebības pornogrāfijas esamību. Autore uzskata, ka šis tiesas spriedums būtu nozīmīgs Latvijas tiesību sistēmai, ja tiktu veidots tiesiskais regulējums Latvijā par atriebības pornogrāfiju. Autore uzskata, ka lai personu varētu tiesāt par šādu pārkāpumu, ir jābūt precīziem pierādījumiem par to.

2011. gada 7. decembrī Amerikas Savienoto valstu Havaju apgabala tiesā Leona Lynda Taylor iesniedza civilprasību pret William Walter Franko, pēc tam, kad viņas vairāki privāti, kaili attēli tika publicēti pornogrāfiska rakstura mājaslapās bez viņas piekrišanas. Franko, kurš

⁶⁹ Bjarnadóttir M. R.: Does the Internet Limit Human Rights Protection? The Case of Revenge Porn, 7 (2017) JIPITEC, para. 3.3, pieejams: <https://www.jipitec.eu/issues/jipitec-7-3-2016/4509>, [aplūkots 10. maijā 2018. gadā].

⁷⁰ United States District Court, S.D. New York., *Biberaj v. Pritchard Industries, Inc.*, 859 F. Supp. 2d 549, 565 (S.D.N.Y. 2012) para. IV. pieejams: <https://www.leagle.com/decision/infdco20120315774>. [aplūkots 10. maijā 2018. gadā]

iepriekš bijis attiecībās ar Taylor, šos attēlus publicēja pēctam, kad Taylor noraidīja Franko bildinājumu un apprecēja citu vīrieti. Attēli un video materiāli bija seksuāla rakstura, tika publicēti ar pievienotu personisko informāciju - sievietes vārdu, uzvārdu un kontaktinformāciju, tai skaitā, mājas adresi. Prasības iesniedzēja par šo attēlu publikāciju uzzināja no kolēģa, kurš nosūtīja viņai tiešsaistes saiti ar viņas attēliem. Ņemot vērā to, ka pie attēliem tika pievienots sievietes telefona numurs, viņa regulāri saņēma zvanus no vīriešiem, kas vēlējās piedalīties seksuāla rakstura aktos, tai skaitā, saņemot arī zvanus uz darba telefona numuru. Pēc šīs informācijas uzzināšanas un saņemšanas prasītāja bija spiesta apmeklēt psihoterapētisku kursu, kuras ietvaros viņai tika diagnosticēta depresija.⁷¹

Cietusī varēja nomainīt kontaktinformāciju šajās mājaslapās, bet izvēlējās to nedarīt, ņemot vērā to, ka, ja informācija tiktu nomainīta, tad šie materiāli nevarētu tikt izmantoti tiesā kā pierādījumi un pēc tiesas procesa beigām tas traucētu šo informāciju izņemt pilnībā. Tiesas procesa gaitā cietusī lūdza 1 miliona ASV dolāru apmērā morālo kompensāciju, bet tiesa uzskatīja, ka piemērotāks apjoms būtu 425 tūkstoši ASV dolāru.⁷²

Analizējot lietu, var secināt, ka ir nepieciešami ļoti konkrēti pierādījumi, lai indivīdam būtu iespēja saņemt morālo kompensāciju. Emocionāla satraukuma depresijas konstatēšanai ir nepieciešams medicīnisks atzinums. Lai nodarījums tiktu uzskatīts par iejaukšanos personas privātajā dzīvē ir jābūt sagatavotiem pierādījumiem par konkrētajām situācijām, zvaniem, attēlu publicēšanas vietām. Autore uzskata, ka šāda iejaukšanās indivīda privātajā dzīvē ir ļoti grūti pierādāma un šāda veida morālā kompensācija nespēj atlīdzināt indivīdei nodarīto kaitējumu, tai skaitā izņemt no visām mājaslapām informāciju. Šīs civillietas ietvaros sievietei pašai bija jāsažinas ar interneta vietnēm par attēlu izņemšanu un viņai neizdevās panākt attēlu izņemšanu no visām vietnēm.

Salīdzinot abas Amerikas savienotajās valstīs izskatītās lietas var secināt, ka konkrētu pierādījumu esamība, par morālo kaitējumu, ir būtisks aspekts, lai indivīdu varētu tiesāt par noziedzīgo nodarījumu, bet šādu pierādījumu iegūšana var būt apgrūtināša cietušajam.

3.2. Lielbritānija.

2018. gada 7. martā Lielbritānijas Apelācijas instances Krimināllietu nodaļā tika izskatīta atriebības pornogrāfijas lieta, kuras rezultātā C. Harperam tika piespriests 2 mēnešu

⁷¹ The United States District Court for District of Hawaii, Leona Lynda Taylod vs. William Walter Franko Civil No. 09-00002 JMS/RLP, 07.12.11 pieejams: https://www.gpo.gov/fdsys/pkg/USCOURTS-hid-1_09-cv-00002/pdf/USCOURTS-hid-1_09-cv-00002-2.pdf p.3-9 [aplūkots 6. maijā 2018. gadā].

⁷² Ibid. para 14.

cietumsods. C.Harpers un C. Summers bija attiecībās no 2016. gada septembra līdz 2017. gada jūnijam, pēc šķiršanās apsūdzētais nosūtīja meitenes fotogrāfiju tās mātei. Šajā fotogrāfijā C. Summers bija bez krekla un bija redzams meitenes kailais augums no gurniem uz augšu. Fotogrāfija tika uzņemta attiecību laikā, privātai lietošanai, attēla uzņemšanas laikā meitene bija sasniegusi 17 gadu vecumu. 2017. oktobrī šo attēlu nosūtīja C.Summers mātei kā atriebību par to, ka C. Summers sazinājās ar C. Harpera jauno draudzeni. C.Harpers nosūtot attiecīgo attēlu zināja, ka C. Summers ģimene ir reliģioza un šāda attēla pastāvēšana un nosūtīšana C.Summers mātei izraisīs emocionālu stresu. Nosūtot attēlu C. Harpers norādīja, ka, ja C.Summers vēl kontaktēsies ar viņu, šis attēls tiks publicēts plašākai sabiedrībai.⁷³

Tiesa šajā lietā norādīja, ka attēlā ir redzama tikai sievietes atkailinātais krūškurvis un attēls tika nosūtīts tikai vienam indivīdam. Tiesa C. Harperam piesprieda 2 mēnešu aizturēšanu.⁷⁴

Lielbritānijas Krimināllikuma 33. pantā norādītā sankcija - maksimālais cietumsods, ko var piespriest par atriebības pornogrāfijas publicēšanu ir 24. mēneši.⁷⁵ Autores prāt, uzliktais sods ir samērīgs, jo konkrētajā attēlā nav redzamas seksuāla rakstura pozas, attēls ir nekustīgs. Sieviete nepiedalās nekāda veida seksuāla rakstura attiecībās, kā arī attēlu ir uzņēmusi labprātīgi, pati šo attēlu nododot otras personas lietošanai. Lai arī šis attēls tika labprātīgi nosūtīts, attēla izmantošanas mērķis bija attēlu izmantot privātai lietošanai, nevis attēlu nosūtīt mātei vai trešajām personām. Šī nodarījuma ietvaros, autore uzskata, ka tiesa ir samērīgi piemērojusi sodu vīrietim piespriežot divus mēnešus cietumā, jo, lai arī noziedzīgais nodarījums ir noticis, šo darbību nevajadzētu sodīt ar maksimālo pieļaujamo soda mēru, 24. mēnešu cietumsodu, pamatojoties uz to, ka līdzīgu, smagāku pārkāpumu gadījumā, varētu piemērot, ilgāku cietumsodu.

Autores prāt, Lielbritānijas tiesu prakse norāda uz to, ka Lielbritānijas tiesību sistēmā atriebības pornogrāfija tiek uztverta nopietni. Lieta tiek izskatīta pēc būtības un soda mērs pielīdzināts attiecīgā nodarījuma radītajam kaitējumam. Autore uzskata, ka šī tiesu prakse būtu

⁷³ Regina v Amar Bostan (No: 201705523) A4 Court of Appeal Criminal Division 7 March 2018 para. 14-18 <https://datubazes.lanet.lv:4300/maf/wluk/app/document?&suppsrguid=i0ad6ada600000162bf7482785fe12a15&docguid=I3E64AF2031A911E8AB878A2CFAB5CFE5&hitguid=I7947881031DB11E8B376F229038149D6&r ank=3&spos=3&epos=3&td=69&crumb-action=append&context=14&resolvein=true p.3-8> [aplūkots 28. martā 2018. gadā].

⁷⁴ Ibid. para. 25

⁷⁵ Criminal Justice and Courts Act 2015 [Krimināltiesību un tiesas likums] c. 2 Part 1 CRIMINAL JUSTICE Offences involving intent to cause distress etc 33 Disclosing private sexual photographs and films with intent to cause distress, pieejams: <https://datubazes.lanet.lv:4300/maf/wluk/app/document?src=doc&linktype=ref&context=20&crumb-action=replace&docguid=I9671E021B51A11E49F3AEE625E9B8E56> [aplūkots 25. martā 2018. gadā].

jāņem vērā arī citu valstu tiesību sistēmās, piemēram, Latvijā, katrā individuālā situācijā apskatot nodarītā kaitējuma apjomu un attiecīgi piemērojot sankciju.

3.3.Ziemeļīrija.

Ziemeļīrijas Augstākā tiesa, 2017. gada 1. decembra pieņēma lēmumu spriedumā, kurā MM piedalījās pret BC, RS un Facebook Ireland Limited. MM esot attiecībās ar BC, BC izveidoja vairākas seksuāla rakstura bildes ar MM.⁷⁶ Atbildētājs BC šīs bildes ievietoja sociālajā portālā Facebook, izmantojot Facebook Messenger. Atbildētājs RS rīkojās līdzīgi, ievietojot attiecīgās bildes sociālā tīkla Messenger, RS ir BC draugs. MM par veiktajām darbībām uzzināja, kad viņai par to paziņoja viņas draugi, pēc tam, kad šis attēls bija jau vairākkārt pārpublicēts. Šīs informācijas izplatīšanas dēļ, prasītāja MM piedzīvoja emocionālu trausmi un pārdzīvojumus. MM tiesāšanās mērķis bija, lai šos attēlus vairāk nebūtu iespējams izplatīt un šie attēli tiktu izdzēsti no sociālā tīkla.

Sprieduma daļā par BC un RS, šīm abām personām tika aizliegts mainīt, izdzēst, jebkādā veidā labot savu Facebook informāciju, neatkarīgi no tā, vai to dara viņi vai kāds cits saistībā ar viņu kontiem Facebook, līdz tiesvedības beigām. Lietas ietvaros vel nav pieņemts galīgais lēmums daļā par BC un RS. Autores prāt, lai arī lietas ietvaros nav norādīts, ka atbildētāju mērķis bija atriebties vai apzināti radīt kaitējumu, MM šis kaitējums tika radīts neatkarīgi no sākotnējās domas, kādēļ šīs darbības tika veiktas un šī darbība var tikt uzskatīta par atriebības pornogrāfiju. Sprieduma apkopojumā ir arī norādīts, ka seksuāla rakstura attēla publicēšana, personai, kura ir atainota šajā attēlā nezinot, tiek uzskatīta par atriebības pornogrāfiju.⁷⁷ Arī autore uzskata, ka salīdzinot esošo situāciju un vairāku valstu likumdošanu, šī lieta var tikt uzskatīta par atriebības pornogrāfijas publicēšanu.

MM galvenā prasība bija pret sociālo tīklu Facebook, un šīs lietas ietvaros prasītāja lūdza, lai tiktu izņemtas pilnīgi visas publicētās bildes.⁷⁸ Lietas ietvaros, Facebook norādīja, ka

⁷⁶ MM v. BC, RS, Facebook Ireland Limited, (No.: STE10008) High Court of Justice in Northern Ireland Queen's Bench Division [2016] NIQB 60 2016 WL 04261482 Judge: Stephens J, pieņemts: 15/06/2016, para. 1-2., pieejams: <https://datubazes.lanet.lv:4300/maf/wluk/app/document?&suppsrguid=i0ad8289e00000162c42185f3c76eb962&docguid=11F6E8F90688411E6A517DCD7B1702507&hitguid=IDB329B80685311E69297811AF280A766&rank=2&spos=2&epos=2&td=148&crumb-action=append&context=27&resolvein=true>. [aplūkots 11.martā 2018. gadā].

⁷⁷ Case Analysis MM v BC, Queen's Bench Division (Northern Ireland), 01 December 2017, Summary para 4-6 pieejams: <https://datubazes.lanet.lv:4300/maf/wluk/app/document?src=docnav&srguid=i0ad8289e00000162c42185f3c76eb962&rank=2&spos=2&epos=2&td=148&crumb-action=replace&linktype=ref>. [aplūkots 11.martā 2018. gadā].

⁷⁸ MM v BC, RS, Facebook Ireland Limited Ref: MAG10418, para. 8 publicēts: 01/12/2017 pieejams: <https://datubazes.lanet.lv:4300/maf/wluk/app/document?&srguid=i0ad8289e00000162c43ff4c040b6f190&doc>

ir aplūkojuši aptuveni 25 kontus, no kuriem tika izņemtas meitenes attēli, kuros viņa ir redzama kaila. Facebook norādīja, ka visu esošo Facebook kontu pārmeklēšana būtu gandrīz neiespējama un ļoti dārga, kā arī iespējamība, ka šāds attēls ir redzams vēl kādā no personu privātajiem Facebook Messenger kontiem ir maza. Tiesa uzskata, ka šādas darbības nav nepieciešamas. Autores prāt, tiesa šajā sprieduma daļā rīkojās saprātīgi, cenšoties pasargāt prasītāju no vēl lielāka iespējamā kaitējuma, šajā gadījumā - finansiāliem zaudējumiem⁷⁹ vai atrautā peļņa, ko persona būtu ieguvusi, ja tā tiktu pieņemta darbā.⁸⁰ Lai arī prasītājas emocionālais kaitējums bija liels, autore uzskata, ka Facebook veiktās darbības, lai censtos novērst šī attēla turpmāku pārsūtīšanu un publicēšanu, ir saprātīgas un samērīgas.

Ziemeļīrijā nav tiesiskā regulējuma tieši par atreibības pornogrāfijas publicēšanu, toties ir tiesiskais regulējums par vairākām citām darbībām. Autores prāt, pozitīvi, ka Ziemeļīrijas tiesu praksē ir redzams, ka indivīds var celt prasību par vairākiem tiesību pārkāpumiem, ja ir noticis atreibības pornogrāfijas publicēšanas gadījums, tai skaitā, Datu aizsardzības pārkāpumu,⁸¹ tiesības uz privāto dzīvi pārkāpumu,⁸² aizsardzība par uzmākšanos.⁸³ Autore uzskata, ka, lai arī tiesiskā aizsardzības iespējas indivīdam pastāv, tomēr uzskata, ka efektīvāka tiesību piemērošana varētu notikt izmantojot vienu normatīvo aktu, kurā būtu norādes par iespējamo morālā kaitējuma atlīdzību, iespējam izņemt ievietoto informāciju, kā arī būtu norādīts, kas tieši tiek uzskatīts par pārkāpumu. Autore uzskata, ka Latvijas tiesiskais regulējums šobrīd ir analogisks Ziemeļīrijas tiesiskajam regulējumam un publikācijas

uid=ID07C49C0127511E88764C87BB85B1F79&hitguid=ID07C49C0127511E88764C87BB85B1F79&rank=1&spos=1&epos=1&td=3&crumb-action=append&context=55&resolvein=true. [aplūkots 11.martā 2018. gadā].

⁷⁹ Finansionāli zaudējumi indivīdam var rasties, ja darba devējs uzzinot par atreibības pornogrāfijas publicēšanu atlaiž indivīdu no darba, piemēram, tiesnese Kanādā bija spiesta atkāpties no sava amata, jo bija kļuvusi par atreibības pornogrāfijas upuri, skatīt: Ravi Amarnath, 17th December 2014, Oxford Human Rights Hub, "(In)justice served? Lori Douglas Case Leaves More Questions than Answers for Canadians", pieejams: <http://ohrh.law.ox.ac.uk/injustice-served-lori-douglas-case-leaves-more-questions-than-answers-for-canadians/> [aplūkots: 4. maijā 2018. gadā].

⁸⁰ Pētījumā norādīts, aptuveni 50% no darba devējiem Apvienotajā Karalistē un Amerikas Savienotajās Valstīs, aptuveni 40% no darba devējiem Vācijā un Francijā noraida potencionālā darba ņēmēja pieteikumu, ja tiešsaistē tiek atrasti nepiedienīga rakstura attēli, video materiāli par darba ņēmēju. Skatīt: Cross-Tab, "Online Reputation in a Connected World" (2010), p.9, pieejams: http://www.job-hunt.org/guides/DPD_Online-Reputation-Research_overview.pdf [aplūkots: 4. maijā 2018. gadā].

⁸¹ Data protection Act [Datu aizsardzības likums], 1998. C. 29, pieejams: <https://datubazes.lanet.lv:4300/maf/wluk/app/document?src=doc&linktype=ref&context=68&crumb-action=replace&docguid=I5FB72F81E42311DAA7CF8F6F6EE57AB>. [aplūkots 13.martā 2018. gadā].

⁸² Human Rights Act [Cilvēktiesību likums] 1998 c. 42 pieejams: <https://datubazes.lanet.lv:4300/maf/wluk/app/document?src=doc&linktype=ref&context=72&crumb-action=replace&docguid=I477A0C10E44811DA8D70A0E70A78ED65>. [aplūkots 13.martā 2018. gadā].

⁸³ Protection from Harassment (Northern Ireland) Order 1997/1180 Arrangement of SI [Vienošanās par Aizsardzību pret uzmākšanos] pieejams: <https://datubazes.lanet.lv:4300/maf/wluk/app/document?src=doc&linktype=ref&context=77&crumb-action=replace&docguid=IF0E0E160999511DEAB58AF999A5E169F>. [aplūkots 13.martā 2018. gadā].

gadījumā tiktu veidota analogiska tiesu prakse, ja netiks izveidots atsevišķs tiesiskais regulējums.

4. TIESISKĀS AIZSARDZĪBAS IESPĒJAS LATVIJĀ

4.1. Civiltiesiskā aizsardzība.

Civillikuma 1635. pantā ir noteikts, ka “katrs tiesību aizskārums, tas ir, katra pati par sevi neatļauta darbība, kuras rezultātā nodarīts kaitējums, arī morālais kaitējums, dod tiesību cietušajam prasīt apmierinājumu no aizskārēja, ciktāl viņu par šo darbību var vainot.”⁸⁴ Šī panta ietvaros par neatļautu darbību personas tiesību aizskārums, kas var būt, piemēram, personas privātās dzīves aizskārums, goda un cieņas mazināšana un šāda aizskāruma gadījumā indivīdam ir tiesības uz atlīdzinājumu vai gandarījumu.⁸⁵ Lai lieta tiesā tiktu izskatīta šī panta kontekstā ir jākonstatē tiesību aizskārums jeb neatļauta darbība, vainojamība, kaitējuma esamība un cēloņsakarība.⁸⁶

Ar atreibības pornogrāfijas publicēšanu, notiek iejaukšanās indivīda privātajā dzīvē. Persona, kura ir cietusi no šādas publikācijas ir tiesīga vērsties tiesā un lūgt civiltiesisku apmierinājumu, šīs atlīdzības apmēru nosaka tiesa pēc saviem ieskatiem pamatojot konkrētās atlīdzības apmēru tiesas spriedumā.⁸⁷

Problemātiku tiesu praksē var sagādāt tiešas cēloņsakarības konstatēšana starp nodarījumu un radīto kaitējumu, kas norādītu, ka radītais kaitējums, emocionālais stress ir radies tieši šīs prettiesiskās iejaukšanās personas privātajā dzīvē, publikācijas rezultātā, bez citu ārēju apstākļu ietekmes.⁸⁸ Autore uzskata, ka šādas tiešas cēloņsakarības konstatēšana ir apgrūtināša, ņemot vērā to, ka indivīda dzīvē ir daudz dažādi aspekti, piemēram, darbs, privātā dzīve, mācības un daudzi citi, kuri var izraisīt papildu stresu.

2011. gada aprīlī Augstākajā tiesā tika izskatīta Z.M un V.Z celtā prasību pret laikrakstu “Kurzemes vārds” ar lūgumu piedzīt morālo kompensāciju 15 000 latu apmērā katrai sievietei par sieviešu kailu fotogrāfiju publicēšanu laikrakstā. Saviesīga pasākuma laikā prasītājas kailas devās pirtī, kurā tika nofotografētas un pēc tam šis attēls tika publicēts laikrakstā bez attēla redzamo personu piekrišanas. Lietas ietvaros tika atzīts, ka šāda attēla publikācija ir nepamatota iejaukšanās personu privātajā dzīvē, lai arī pasākums bija publisks. Tiesa norādīja, ka indivīdam, atrodoties pirtī, ir pamatotas cerības uz privātumu un tas nerada pamatu uzskatīt,

⁸⁴ Civillikums: LV likums. Pieņemts: 28.01.1937.

⁸⁵ Togāns K. Saistību tiesības. Mācību grāmata, Tiesu namu aģentūra 2014, xiii. Nodaļa prasījumi no ārpuslīgumiskiem tiesību aizskārumiem, 483.-490.lpp.

⁸⁶ Torgāns K., Laviņš A., Strupins A., Augstākās tiesas tiesu prakses apkopojums, Morālā kaitējuma atlīdzināšana civillietās, Rīga, 2014, 23. Lpp.

⁸⁷ Ibid. 47. lpp.

⁸⁸ Ibid. 34.-40. lpp.

ka indivīds atrodas publiskā vietā. Lietas ietvaros tika atzīts pamats piedzīt morālā kaitējuma atlīdzību 3000 latu apmērā katrai.⁸⁹

Autore uzskata, ka lai arī šī lieta nav atbilstības pornogrāfijas publicēšana, ņemot vērā to, ka lietas apstākļos nav norādes par laikraksta mērķi šantažēt sievietes vai nodarīt tām kaitējumu, šāda, autore uzskata, ka līdzīga tiesu prakse tiktu piemērota atbilstības pornogrāfijas publicēšanā.

Indivīdam, iesniedzot civillietas prasību, atbilstības pornogrāfijas gadījumā, var tikt atlīdzināts morālais kaitējums, kurš ir nodarīts ar konkrēto publikāciju. Toties jāņem vērā tas, ka, lai iesniegtu šādu prasību ir nepieciešami iepriekšēji finansiāli iekrājumi, nepieciešami līdzekļi valsts nodevas apmaksai un kvalitatīva aizstāvja nolīgšanai, pierādījumu iegūšanai, lai sekmētu pozitīvu iznākumu procesa gaitā.⁹⁰ Tai skaitā, civiltiesiskā aizsardzība, šādas publikācijas gadījumā, sniegs indivīdam tikai mantisku atlīdzinājumu, bet uzsākot civilprocesu, persona nevarēs panākt attēlu izdzēšanu no tiešsaistes, kā rezultātā indivīda tiesības uz privāto dzīvi netiek pasargātas pilnībā.⁹¹ Autore uzskata, ka iesniedzot civiltiesisku prasību, ir nepieciešams nodrošināt pierādījumus, kas norāda uz iejaukšanos privātajā dzīvē un pamatojumu, kādēļ personām bija pamats uz privātās dzīves neaizskaramību. Tai skaitā, cietušajai personai varētu būt problemātiski pierādīt, kurš ir informācijas publicētājs, jo internetā publicēt informāciju var arī anonīmi. Autore uzskata, ka ar šādu tiesisko aizsardzību nepietiek, lai aizsargātu indivīda tiesības, ņemot vērā to, ka attēls, ja tas tiktu publicēts internetā, netiktu izņemts un ir nepieciešams krimināltiesiskais regulējums.

4.2. Krimināltiesiskā aizsardzība.

4.2.1. Personas datu aizsardzība.

Latvijas Republikas Satversmes 96. pantā norādītās tiesības uz personas privātās dzīves aizsardzību, kuras sevī ietver arī tiesības uz indivīda personas datu aizsardzību, un šīs tiesības tiek aizsargātas ar Fizisko personu datu aizsardzības likumu.

⁸⁹ Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2011. gada 20. aprīļa spriedums lietā Nr. SKC-161/201.

⁹⁰ Citron and Frank: Criminalising Revenge Porn, 2014, Wake Forest Law, p.116, pieejams: https://law.yale.edu/system/files/area/center/isp/documents/danielle_citron_-_criminalizing_revenge_porn_-_fesc.pdf [aplūkots 20. aprīlī 2018. gadā].

⁹¹ Piemēram, skatīt lietu, kuras ietvaros cietušajai bija nepieciešams pašai sazināties ar mājaslapu uzturētājiem, lai intīmie attēli un video materiāli tiktu izņemti, ar divām mājaslapām tas neizdevās. Civillietas ietvaros tika saņemama tikai mantiska rakstura atlīdzinājums. The United States District Court for District of Hawaii, Leona Lynda Taylod vs. William Walter Franko Civil No. 09-00002 JMS/RLP, 07.12.11 pieejams: https://www.gpo.gov/fdsys/pkg/USCOURTS-hid-1_09-cv-00002/pdf/USCOURTS-hid-1_09-cv-00002-2.pdf [aplūkots 6. maijā 2018. gadā]

Eiropas Parlamenta un Padomes regulas (ES) 2016/679 mērķis ir aizsargāt fizisku personas datus, tai skaitā personas pamatbrīvības un pamattiesības, kā arī šajā regulā ir iekļauti noteikumi brīvai datu aprietei un to apstrādei, attiecībā uz fiziskām personām.⁹² Personas pamattiesības un pamatbrīvības tiek aizsargātas arī nacionālā līmenī Latvijas Republikas Satversmes 8. Nodaļā, Cilvēka pamattiesības, kā arī ar Fizisko personas datu aizsardzības likumu, mērķis ir aizsargāt Satversmē nostiprinātās cilvēka pamattiesības un nepieļaut pretlikumīgu iejaukšanos personas privātajā dzīvē un nelikumīgu personas datu apstrādi.⁹³ Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedumā L.H. v. Latvia, tiesa secināja, ka, lai tiktu ievērotas personas tiesības uz privāto dzīvi, veicot datu apstrādi, datu vākšanu, ir nepieciešams datu apstrādes leģitīmais mērķis, kurš attaisno iejaukšanos indivīda dzīvē, šim mērķim ir jāatbilst Konvencijā minētajiem pantiem, ne tikai valsts iekšējajai likumdošanai.⁹⁴

Regula ir attiecināma arī uz atbilstības pornogrāfiju, pamatojoties uz regulas 3. panta, 2. punkta B daļu, kurā ir norādīts, ka regulas darbības jomā ietilpst arī darbības ar datiem, kuras tiek veiktas ar pārziņa vai apstrādātāja starpniecību un šīs darbības ir saistītas ar personas uzvedības novērošanu, ja tas notiek Eiropas Savienības ietvaros.⁹⁵ Šī punkta ietvaros ir nepieciešams analizēt vairākus jēdzienus, “personas dati”, “datu apstrāde”, “pārzinis”, “apstrādātājs”.

Regulas ietvaros ir definēts jēdziens “personas dati”, “tā ir jebkura informācija, kas attiecas uz identificētu vai identificējamu fizisku personu (“datu subjekts”); identificējama fiziska persona ir tāda, kuru var tieši vai netieši identificēt, jo īpaši atsaucoties uz identifikatoru, piemēram, minētās personas vārdu, uzvārdu, identifikācijas numuru, atrašanās vietas datiem, tiešsaistes identifikatoru vai vienu, vai vairākiem minētajai fiziskajai personai raksturīgiem fiziskās, fizioloģiskās, ģenētiskās, garīgās, ekonomiskās vai sociālās identitātes faktoriem”.⁹⁶ Šīs regulas kontekstā, var secināt, ka par personas datiem var tikt uzskatīta jebkāda veida informācija, kas ir saistīta ar personu, tai skaitā personas fiziskās, ģenētiskās, fizioloģijās īpatnības. Šī informācija ir redzama un norāda uz konkrētām personas iezīmēm, pēc kurām šo personu ir iespējams identificēt. Analizējot jēdzienu ir skaidrs, ka jebkāda veida video materiāls, attēls, balss ieraksts, kurā šo personu ir iespējams identificēt, pēc īpašām pazīmēm, piemēram, tetovējuma, miesas krāsas, īpašām ģenētiskām īpašībām, vārda, uzvārda vai kāda

⁹² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. Gada 27. Aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti. Pieejams: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016R0679&from=EN>.

⁹³ Fizisko personas datu aizsardzības likums: LV likums. Pieņemts 23.03.2000, 1. Pants.

⁹⁴ ECT 29.07.2014 spriedums lietā L.H. v. Latvia (iesnieguma Nr.52019/07), 57-70 rindkopa.

⁹⁵ Ibid. 3. pants, 3. punkts, b daļa.

⁹⁶ Ibid. 4. pants, 1. punkts.

cita veida informāciju, kas indivīdu atšķir no citiem, var tikt uzskatīta par informāciju, kas satur personas datus. Konkrētajiem, identificējošajiem personas datiem izpildoties kumulatīvi vai atsevišķi. Ir nepieciešama viena identificējoša pazīme, kas ļaus personu atšķirt neatkarīgi vai šī persona jau iepriekš ir identificēta pēc šīm pazīmēm, vai tikai būs nākotnē identificēta pēc tā, ļaujot to atšķirt no citiem indivīdiem. Vairāku pazīmju kopums norādīs uz precīzākām identifikācijas iespējām.

Jēdziens - datu apstrāde - tiek definēts kā “jebkura ar personas datiem vai personas datu kopums, ko veic ar vai bez automatizētiem līdzekļiem, piemēram, vākšana, reģistrācija, organizēšana, strukturēšana, glabāšana, pielāgošana vai pārveidošana. Atgūšana, aplūkošana, izmantošana, izpaušana, nosūtīt, izplatīt vai citādi darot tos pieejamus, saskaņošana vai kombinēšana, ierobežošana, dzēšana vai iznīcināšana”⁹⁷. Šajā pantā uzskaitītās darbības nav pilnīgas un precīzas, bet ir tikai uzskates materiāls. Par datu apstrādi var tikt uzskatītas jebkāda veida darbības, kuras notiek ar personas datiem. Likuma ietvaros uzskaitījums ir ilustratīvs un norāda uz to, ka iespējamo darbību loks ir plašs un tiek sniegta vieta šī jēdziena interpretācijai. Atriebības pornogrāfijas kontekstā ir būtiski norādīt uz to, ka jebkāda veida datu, video materiālu, attēlu vai cita veida informācijas rediģēšana, apstrādāšana, publicēšana vai izplatīšana var tikt uzskatīta par personas datu apstrādi. Ko pamato arī spriedums lietā Lindqvist, kurā tika norādīts, ka darbības ar datiem, kuru rezultātā tiek veikta datu augšuplādēšana internetā, tiek uzskatīta par datu apstrādi.⁹⁸

Pārzinis “ir fiziska vai juridiska persona, publiska iestāde, aģentūra vai cita struktūra, kas viena pati vai kopīgi ar citām nosaka personas datu apstrādes nolūkus un līdzekļus”.⁹⁹ Pēc šīs definīcijas analīzes var secināt, ka pārzinis ir jebkura persona, kurai ir piekļuve datiem, un ir mērķis šai datu apstrādei. Pārziņa galvenais uzdevums ir noteikt datu apstrādes mērķus un izprast to apstrādes nepieciešamību.

Apstrādātājs “ir fiziska vai juridiska persona, publiska iestāde, aģentūra vai cita struktūra, kura pārziņa vārdā apstrādā personas datus”.¹⁰⁰ Datu apstrādātāja galvenais uzdevums ir datu apstrāde, nevis datu apstrādes mērķa izvirzīšana vai analizēšana. Apstrādātāja galvenais uzdevums ir darboties pārziņā sniegtā uzdevuma ietvaros. Būtiski norādīt, ka datu pārzinis un apstrādātājs var būt viena un tā pati persona.

⁹⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. Gada 27. Aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti, pieejams: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016R0679&from=EN>.

⁹⁸ EST 06.11.2003 spriedums lietā Lindqvist, C-101/01., 25. Punkts, EU:C:2002:596.

⁹⁹ Ibid. 4. Pants, 1. Punkts.

¹⁰⁰ Ibid.

Pēc šo terminu analīzes var secināt, ka atriebības pornogrāfija var tikt regulēta ar Eiropas Savienības Regulu 2016/679, pamatojoties uz to, ka konkrētie dati tiek iegūti personu filmējot, fotografējot, jebkādā citā veidā indivīdu novērojot, pēcāk šos datus apstrādājot vai publicējot, publikāciju sagatavojot un publicējot indivīdam vai juridiskai personai. Salīdzinot vairāku valstu tiesību sistēmas un atriebības pornogrāfijas veidoto tiesisko regulējumu ir saprotams, ka viens no regulas mērķiem ir pasargāt personu pret nelikumīgu datu apstrādi. Šajā gadījumā informācija, kas tiek apstrādāta bez indivīda piekrišanas, indivīdu slepeni fotografējot, filmējot, datus augšuplādējot sociālajos portālos vai publicējot kādā citā veidā, var tikt pārkāpta fizisko personu datu aizsardzība.

Personas dati tiek aizsargāti arī ar Krimināllikuma palīdzību. Krimināllikuma 145. Pantā ir norādīts, ka “Par nelikumīgām darbībām ar fiziskās personas datiem, ja ar to radīts būtisks kaitējums, —soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz diviem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”¹⁰¹ Lai tiktu konstatēts šī panta pārkāpums un iestātos kriminālatbildība nodarījumam ir jārada būtisks kaitējums. Būtisks kaitējums ir jāizvērtē „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību” 23.panta izpratnē.¹⁰² Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamentā 2008. gada 1. septembra lēmumā lietā Nr.SKK-351/2008 tiesa norādīja, ka par būtisku kaitējumu tiek atzīta ievērojama Latvijas Republikas Satversmes 96. panta tiesību pārkāpums, tiesības uz mājokļa neaizskaramību.¹⁰³ Analogiski, autore uzskata, ka par būtisku kaitējumu varētu tikt uzskatīta iejaukšanās Latvijas Republikas Satversmes 96. pantā nostiprinātās tiesības uz personas privāto dzīvi neaizskaramību, bet ņemot vērā to, ka šāda tiesu prakse Latvijā vēl nav izveidojusies, analogiska būtiska kaitējuma konstatēšana nav garantēta, kā rezultātā, pastāv iespējamība, ka indivīda tiesības atriebības pornogrāfijas publicēšanas gadījumā netiks aizsargātas šī panta tvērumā un indivīdam tiks radīts kaitējums. Autore arī uzskata, ka personai, kuras tiesības tiktu pārkāptas būtu problemātiski pierādīt ne tikai būtiskā kaitējuma esamību, bet arī tiesību aizskārums ar publikāciju. Šāda veida pierādījumu iegūšana var būt apgrūtināša un pārkāpjot Kriminālprocesa likuma 14. pantā nostiprināto principu, par kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā.¹⁰⁴ Nepieciešamība pierādīt būtiskā kaitējuma esamību un indivīda tiesību aizskārums esamību var samazināt cietušo skaitu, kas vēlas iesniegt šāda veida

¹⁰¹ Krimināllikums: LV Likums. Pieņemts 17.06.1998.

¹⁰² Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību likums: LV likums. Pieņemts:15.10.1998.

¹⁰³ Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta 2008. Gada 1. Septembra lēmumā lietā Nr.SKK-351/2008, Nr.12330002307.

¹⁰⁴ Kriminālprocesa likums: LV likums. Pieņemts: 21.04.2005. [22.04.2018].

prasības, ņemot vērā cietušā pārdzīvojumus un apkaunojošo situāciju, tai skaitā, cietušā bailes, ka lieta kļūs pieejama plašākai sabiedrības daļai.¹⁰⁵

Datu aizsardzības likuma ietvaros, indivīdam ir tiesības lūgt, lai šie dati “tiktu aizmirsti”.¹⁰⁶ Šo tiesību ietvarā indivīdam ir tiesības lūgt servera pārvaldītājam, lai šie dati tiktu “aizmirsti”, bet ar šīm darbībām, informācija netiek izdzēsta, informāciju aizvien ir iespējams atrast internetā veicot meklēšanas funkcijas savādākā, ne tik vienkāršā veidā.¹⁰⁷ Autore uzskata, ka izveidojot atsevišķu atriebības pornogrāfijas tiesisko regulējumu cietušajam būtu tiesības lūgt Latvijas tiesībsargājošajām iestādēm, lietas izskatīšanas laikā, lai tiktu nobloķēta attiecīgā informācija, izdzēstas tiešsaistes saites ar attiecīgo informāciju, ne tikai “aizmirst”, kā rezultātā indivīda tiesības uz privāto dzīvi tiktu aizsargātas pilnīgāk.

Papildu aspekts atriebības pornogrāfijas kriminalizēšanai ir indivīda psiholoģiskā uztvere un tiesiskā apziņa par noziegumu, tai skaitā sabiedrības izglītošanas funkcija.¹⁰⁸ Autore uzskata, ka valstij ir jāveic pēc iespējas vairāk darbību, kas spētu preventīvi novērst atriebības pornogrāfijas publicēšanu. Šāda aizsardzība ir iespējama izstrādājot atsevišķu tiesisko regulējumu, liekot indivīdam izvērtēt publikācijas nepieciešamību.¹⁰⁹ Autore uzskata, ka šāda veida preventīva tiesību aizsardzība būtu nepieciešama, ņemot vērā problemātisko informācijas izņemšanu no interneta vietnēm. Informāciju izdzēšot vai “aizmirstot”, to aizvien ir iespējams atrast, tādējādi norādīto kaitējumu padarot neatgriezenisku.¹¹⁰

¹⁰⁵ Hancock L., Senator Chair 2013-2014 Bill analysis, Senate Committee on public safety, Regular Session, Hearing date: April 29, 2014, Violation of privacy rights: Posting sexual images of another without consent, comments, pieejams: http://www.leginfo.ca.gov/pub/13-14/bill/sen/sb_1251-1300/sb_1255_cfa_20140428_122738_sen_comm.html, [aplūkots 5. maijā, 2018. gadā].

¹⁰⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. Gada 27. Aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti, 65, 66. Punkts pieejams: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016R0679&from=EN>.

¹⁰⁷ L. Edwards: Revenge porn: why the right to be forgotten is the right remedy, 2014., pieejams: <http://www.theguardian.com/technology/2014/jul/29/revenge-porn-right-to-be-forgotten-house-of-lords> [aplūkots 5. maijā 2018. gadā].

¹⁰⁸ Goldsworthy T., Raj M.: ‘Phenomenon colloquially referred to as “revenge porn”’ (Legal and Constitutional Affairs References Committee, February 2016) p.43-45., pieejams: <https://pure.bond.edu.au/ws/portalfiles/portal/26013140> [aplūkots 7. maijā 2018. gadā].

¹⁰⁹ Pannick: Policing and Crime Bill, 2016, debate, pieejams, <https://hansard.parliament.uk/lords/2016-11-16/debates/DE488DE7-5743-45D2-9EB1-6C8AEEF6908E/PolicingAndCrimeBill>, [aplūkots 5. maijā 2018. gadā].

¹¹⁰ Edwards L.: “Revenge porn: why the right to be forgotten is the right remedy”, 2014, pieejams: <http://www.theguardian.com/technology/2014/jul/29/revenge-porn-right-to-be-forgotten-house-of-lords> [aplūkots 6. maijā 2018. gadā].

4.2.2. Rekomendācijas tiesiskā regulējuma papildināšanai.

Pēc autores domām, esošā civiltiesiskās un krimināltiesiskās likumu normas nespētu kvalitatīvi aizsargāt indivīda tiesības atriebības pornogrāfijas publicēšanas gadījumā. Autore uzskata, ka papildinot Krimināllikumu būtu iespējams veiksmīgāk aizsargāt Satversmē ietvertās personas tiesības uz privāto dzīvi.

Kriminalizējot atriebības pornogrāfiju, būtu nepieciešams papildināt Krimināllikumu ar atsevišķu pantu. Autore piedāvā šo pantu ietvert Krimināllikuma XVI nodaļā, kurā ir panti par Noziedzīgiem nodarījumiem pret tikumību un dzimumneaizskaramību. Lai arī atriebības pornogrāfijas publicēšana nekādā veidā neietver indivīdu fizisku saskarsmi, kā tas būtu, piemēram, izvarošanā, ir jāuzskata, ka atriebības pornogrāfija aizvien ir seksuālas vardarbības, uzbrukuma paveids.¹¹¹ Lietā *Furundzija*¹¹² tika secināts, ka par seksuāla rakstura pārkāpumiem tiek uzskatīta ne tikai izvarošana, bet arī jebkāda cita veida seksuāla rakstura vardarbība, kura var izpausties gan fiziski, gan emocionāli, ja ar šīm darbībām tiek morāli degradēts cietušais. Ar atriebības pornogrāfijas publicēšanu šāda degradācija ir saskatāma, jo indivīda intīmas ķermeņa daļas tiek pakļautas plašai sabiedrības apskatei. Kā arī ņemot vērā iepriekš apskatīto valstu praksi, kurās atriebības pornogrāfija tiek uzskatīta par seksuāla rakstura vardarbību, vairākās valstīs tiesībsargājošajām iestādēm ļaujot publicētājus iekļaut “dzimumnoziedzinieku sarakstā”.¹¹³

Autore uzskata, ka būtu nepieciešams izveidot Krimināllikuma 166.¹ pantu, kura ietvaros tiktu kriminalizēta atriebības pornogrāfija. Šī panta ietvaros būtu nepieciešams definēt atriebības pornogrāfiju. Autore piedāvā šādu definīciju - par atriebības pornogrāfiju jāuzskata intīma rakstura materiālu – video, foto, audio vai cita veida rediģēta vai nerediģēta informācija, kurā ir atainotas indivīda intīmas ķermeņa daļas vai indivīds piedalās seksuāla rakstura aktā, šo personu ir iespējams identificēt. Publicējot šāda rakstura materiālu, indivīdam par materiāla publikāciju nezinot. Ņemot vērā ārvalstu praksi ar intīma rakstura attēlu saprotot attēlu, kurā

¹¹¹ Citron and Frank: Criminalising Revenge Porn, 2014, Wake Forest Law, p.116, pieejams: https://law.yale.edu/system/files/area/center/isp/documents/danielle_citron_-_criminalizing_revenge_porn_-_fesc.pdf [aplūkots 20. aprīlī 2018. gadā].

¹¹² Prosecutor v. Furundzija: Case No. IT-95-17/1-T, Judgment, (International Criminal Tribunal for the Former Yugoslavia Dec. 10, 1998), pieejams: <http://www.icty.org/x/cases/furundzija/tjug/en/fur-tj981210e.pdf> [aplūkots 1. maijā 2018. gadā].

¹¹³ Piemēram, skatīt lietas: Audrie Pott and Rehtaeh Parsons – J. Valenti, “Our daughter is dead. We’re the surviving victims: rape, bullying and suicide, after a viral flood” (2014) <http://www.theguardian.com/commentisfree/2014/oct/03/-sp-rape-bullying-rehtaeh-parsons-audrie-pott-families> [aplūkots 4. maijā 2018. gadā]; P. Wright, “Rehtaeh Parsons: Canadian police to re-open case into rape of suicide teen” (2013) Pieejams: <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/northamerica/canada/9991536/Rehtaeh-Parsons-Canadian-police-re-open-case-into-rape-of-suicide-teen.html> [aplūkots: 4. maijā. 2018. gadā].

indivīds ir ar atkailinātām intīmām ķermeņa daļām vai piedalās seksuāla rakstura darbībās, pat ja šis indivīds ir apģērbts. Autore uzskata, ka likuma ietvaros būtiski būtu norādīt, ka šī materiāla publikācijas mērķis ir kaitēt, šantažēt indivīdu, kurš ir atainots. Autore vēlētos norādīt, ka pozitīvi būtu, ja likumā tiktu ietverts, līdzīgi kā tas ir norādīts Japānas tiesiskajā regulējumā,¹¹⁴ norāde par to, ka šo informāciju mājaslapai, kurā ir notikusi atreibības pornogrāfijas publikācija, pēc indivīda lūguma, būtu nepieciešams izņemt un par šī attēla izņemšanu izmaksas sedz indivīds, kurš informāciju ir ievietojis. Ar šādu likuma redakciju būtu iespējams pasargāt indivīdu no lielāka kaitējuma rašanās konkrētajai informācijai izplatoties. Autore uzskata, ka par šāda veida pārkāpumu adekvāta sankcija būtu brīvības atņemšana uz laiku, kurš nedrīkstētu pārsniegt divus gadu termiņu vai ar naudas sodu. Autore piedāvā šādu sankcijas apmēru analizējot ārvalstu tiesisko regulējumu un analogiski to piemērojot Latvijas tiesību sistēmai.

¹¹⁴ Umeda S.: Japan: New Revenge Porn Prevention Act, 2014, pieejams: <http://www.loc.gov/law/foreign-news/article/japan-new-revenge-porn-prevention-act/> [aplūkots 9. martā 2018. gadā].

KOPSAVILKUMS

1. Atriebības pornogrāfija ir jauns fenomens, kurš attīstās līdz ar mūsdienu tehnoloģijām. Atriebības pornogrāfija ir intīma, seksuāla rakstura informācijas publikācija ar mērķi kaitēt attēlā redzamajai, identificējamajai personai.
2. Starptautiskajos aktos ir norādīts, ka indivīdam ir tiesības uz privāto dzīvi, kas ietver sevī tiesības tikt aizsargātam no valsts un citu indivīdu nepamatotas iejaukšanās personas privātajā dzīvē. Tiesības uz privāto dzīvi norāda personas iespēju dzīvot savā privātajā telpā, izvēlēties veidu, kā šī persona dzīvo, tai skaitā, nosakot privātās informācijas izplatīšanas robežas un daudzumu. Veids kā tiek aizsargātas indivīda tiesības uz privāto dzīvi ir atstāta katras valsts kompetencē.
3. Valstij ir pienākums veikt efektīvu darbību veidojot civiltiesisko un krimināltiesisko regulējumu tā, lai tiktu aizsargātas indivīda pamattiesības un pamatbrīvības. Ar atriebības pornogrāfijas publikāciju cietušajam tiek radīts neatgriezenisks kaitējums, ņemot vērā to, ka no interneta nav iespējams pilnībā izdzēst informāciju.
4. Tiesai analizējot vai ar informācijas publicēšanu tiek pārkāptas tiesības uz privāto dzīvi ir jāizvērtē vai indivīdam bija pamatotas cerības uz privātuma saglabāšanu attiecīgajā situācijā, izskatot lietu par atriebības pornogrāfijas publicēšanu būtiski ir ņemt vērā konkrētu pierādījumu apjomu, ar publikāciju radīto kaitējumu un sasniegto auditoriju.
5. Lai indivīdu tiesības uz privāto dzīvi tiktu kvalitatīvi aizsargātas, Latvijā ir nepieciešams kriminalizēt atriebības pornogrāfiju un izveidot atsevišķu tiesisko regulējumu. Atriebības pornogrāfijas tiesiskais regulējums būtu jāiekļauj Krimināllikuma XVI nodaļā, jēdzienu definējot kā – intīma rakstura materiālu – video, foto, audio vai cita veida rediģēta vai nerediģēta informācija -, kurā ir atainotas indivīda intīmas ķermeņa daļas vai indivīds piedalās seksuāla rakstura aktā, šo personu ir iespējams identificēt. Publicējot šāda rakstura materiālu, indivīdam par materiāla publikāciju nezinot un nepiekrītot. Autore uzskata, ka likuma ietvaros būtiski būtu norādīt, ka šī materiāla publikācijas mērķis ir kaitēt, šantažēt indivīdu, kurš ir atainots.
6. Atriebības pornogrāfijas tiesiskā regulējuma sankcija, varētu būt brīvības atņemšana uz laiku, kurš nedrīkstētu pārsniegt divu gadu termiņu vai naudas sods, tai skaitā, segt nepieciešamos izdevumus, kas varētu rasties, lai informācija tiktu “aizmirsta”.

IZMANTOTĀS LITERATŪRAS SARAKSTS

Literatūra

1. Rudevskis J. komentārs Satversmes 89. pantam. Grām.: Latvijas Republikas Satversmes komentāri 8. nodaļa, cilvēka pamattiesības. Sagatavojis autoru kolektīvs. Zin.vad.prof.R.Balodis; Zin.redkol.: prof. A. Endziņš, prof. R. Apsītis, akad. T. Jundzis, Satversmes tiesas priekšs. G. Kūtris. Rīga: Latvijas Vēstnesis 2011. 33. lpp 48. rindkopa.
2. Rikērs M. Fizisko personu daru aizsardzības likuma komentāri, izdevējs : SIA “E-sabiedrības risinājumi”. Iespiests:SIA “Erante”, 2008.
3. Torgāns K., Laviņš A., Strupins A., Augstākās tiesas tiesu prakses apkopojums, Morālā kaitējuma atlīdzināšana civillietās, Rīga, 2014, 23. Lpp.
4. Audrie Pott and Rehtaeh Parsons – J. Valenti, “Our daughter is dead. We’re the surviving victims: rape, bullying and suicide, after a viral flood” (2014) <http://www.theguardian.com/commentisfree/2014/oct/03/-sp-rape-bullying-rehtaeh-parsons-audrie-pott-families> [aplūkots 4. maijā 2018 gadā];
5. Bjarnadóttir M. R.: Does the Internet Limit Human Rights Protection? The Case of Revenge Porn, 7 (2017) JIPITEC, para. 3.3, pieejams: <https://www.jipitec.eu/issues/jipitec-7-3-2016/4509>, [aplūkots 10. maijā 2018. gadā].
6. Bristow C, The perils of “revenge porn” – part 2, July 17 2014, pieejams: <https://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=17dbea66-aeb7-4ed8-aa38-24d659756043> [aplūkots 02.03.2018]
7. Citron and Frank: Criminalising Revenge Porn, 2014, Wake Forest Law, p.116, pieejams: https://law.yale.edu/system/files/area/center/isp/documents/danielle_citron_-_criminalizing_revenge_porn_-_fesc.pdf [aplūkots 20. aprīlī 2018. gadā].
8. Clyde & Co, The rise of revenge porn claims, 2018, pieejams: <https://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=0cbb37c8-414e-4b6a-a478-459d1046993d> [aplūkots 02.03.2018]
9. Cowan M. A.: Legal Update: New Civil and Criminal Consequences for ‘Revenge Porn’ , Aug 10, 2017, pieejams: <https://www.airdberlis.com/insights/blogs/thespotlight/post/ts-item/legal-update-new-civil-and-criminal-consequences-for-revenge-porn> [aplūkots 5. aprīlis 2018. gads].
10. Criminal Justice and Courts Act 2015, Section 33, Explanatory Notes (ENs), 334, pieejams:

- <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2015/2/section/33/enacted?view=interweave>
[aplūkots 4. maijā 2018. gadā].
11. Cross-Tab, “Online Reputation in a Connected World” (2010), p.9, pieejams:
http://www.job-hunt.org/guides/DPD_Online-Reputation-Research_overview.pdf
[aplūkots: 4. maijā 2018. gadā].
 12. Cybercrime Definition - What does Cybercrime mean? Pieejams:
<https://www.techopedia.com/definition/2387/cybercrime> [aplūkots: 4. maijā 2018. gadā].
 13. Dijk van P., Hoof van F., Rijn van.A., Zwaak L.(eds.): Theory and Practice of the European Convention on Human Rights. Fourth Edition. Intersantia, Antwerpen – OXford, 2006, p.666., para 12.3.
 14. Dijk van P., Hoof van G. J. H. Theory and Practice of the European Convention on Human Rights. Third Edition. The Hague, London, Boston: Kluwer Law International, 1998, p.489.
 15. Edwards L.: “Revenge porn: why the right to be forgotten is the right remedy”, 2014, pieejams: <http://www.theguardian.com/technology/2014/jul/29/revenge-porn-right-to-be-forgotten-house-of-lords> [aplūkots 6. maijā 2018. gadā].
 16. England D.C: Revenge Porn Laws in Arizona, Unauthorized disclosure of an intimate photo is a felony in Arizona. Threatening to do so is a misdemeanor, pieejams: <https://www.criminaldefenselawyer.com/resources/revenge-porn-laws-arizona.htm>
[aplūkots 7. maijā 2018. gadā].
 17. England D.C.: Revenge Porn Laws in Alaska Revenge porn is a type of harassment of the second degree in Alaska. When a minor is the victim, the punishment is increased, pieejams: <https://www.criminaldefenselawyer.com/resources/revenge-porn-laws-alaska.htm> [aplūkots 4. maijā 2018. gadā].
 18. Guillemain G.: Revenge porn: All your questions answered, 31 Jul 2014 p.1.
 19. Hancock L., Senator Chair 2013-2014 Bill analysis, Senate Committee on public safety, Regular Session, Hearing date: April 29, 2014, Violation of privacy rights: Posting sexual images of another without consent, comments, pieejams:
http://www.leginfo.ca.gov/pub/13-14/bill/sen/sb_1251-1300/sb_1255_cfa_20140428_122738_sen_comm.html, [aplūkots 5. maijā, 2018. gadā].

20. Haynes. J.: Legislative Approaches to Combating ‘Revenge Porn’: A Multijurisdictional Perspective, 2017. p. 9., pieejams: <https://datubazes.lanet.lv:5272/slr/advance-article/doi/10.1093/slr/hmx008/3798536?searchresult=1> [aplūkots 7. maijā, 2018. gadā].
21. Henriksen M. A. Marilyn Monroe, Am. National Biography online , 2000, pieejams: <http://www.anb.org/articles/18/18-00856.html>. [aplūkots 01.03.2018].
22. L. Edwards: Revenge porn: why the right to be forgotten is the right remedy, 2014., pieejams: <http://www.theguardian.com/technology/2014/jul/29/revenge-porn-right-to-be-forgotten-house-of-lords> [aplūkots 5. maijā 2018 gadā].
23. Loucaides L. G. Personality and Privacy under the European Convention on Human Rights. The British Yearbook of International Law,1990, London: Clarendon Press, 1991, p.175.
24. P. Wright, “Rehtaeh Parsons: Canadian police to re-open case into rape of suicide teen ” (2013) Pieejams: <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/northamerica/canada/9991536/Rehtaeh-Parsons-Canadian-police-re-open-case-into-rape-of-suicide-teen.html> [aplūkots: 4. maijā. 2018 gadā].
25. Pannick: Policing and Crime Bill, 2016, debate, pieejams, <https://hansard.parliament.uk/lords/2016-11-16/debates/DE488DE7-5743-45D2-9EB1-6C8AEEF6908E/PolicingAndCrimeBill>, [aplūkots 5. maijā 2018. gadā].
26. Portman J.: Revenge Porn: Laws & Penalties, pieejams: <https://www.criminaldefenselawyer.com/resources/revenge-porn-laws-penalties.htm>, [aplūkots 4. maijā 2018. gadā].
27. Prieto B.: Teens learning there are consequences to “sexting”, March 11, 2009, pieejams: <https://www.seattletimes.com/nation-world/teens-learning-there-are-consequences-to-sexting/> [aplūkots 23.marts 2018. gads].
28. Revenge porn bill passes Australian Senate February 15, 2018, pieejams: <http://www.news.com.au/technology/online/revenge-porn-bill-passes-australian-senate/news-story/d911487ff7aa8b109f518d7ca0d72aa1>, [aplūkots 5. aprīlis 2018. gads].
29. Sayles M.: Germany just made it a lot more complicated to keep nude photos of your ex, December 23, 2015, pieejams: <https://qz.com/580663/germany-just-made-it-a-lot-more-complicated-to-keep-nude-photos-of-your-ex/> [aplūkots 5. aprilis 2018. gads].

30. T. Linkous: It's Time for Revenge Porn to Get a Taste of its Own Medicine: An Argument for the Federal Criminalization of Revenge Porn, 2014, 20 Richmond Journal of Law & Technology 14, p.12., pieejams <http://jolt.richmond.edu/jolt-archive/v20i4/article14.pdf> [aplūkots 4. maijā 2018. gadā].
31. Goldsworthy T., Raj M.: 'Phenomenon colloquially referred to as "revenge porn"' (Legal and Constitutional Affairs References Committee, February 2016) p.43-45., pieejams: <https://pure.bond.edu.au/ws/portalfiles/portal/26013140> [aplūkots 7. maijā 2018. gadā].
32. Umeda S.: Japan: Government Discusses How to Deal with "Revenge Porn", 2013, pieejams: <http://www.loc.gov/law/foreign-news/article/japan-government-discusses-how-to-deal-with-revenge-porn/> [aplūkots 3. martā.2018 gadā].
33. Umeda S.: Japan: New Revenge Porn Prevention Act, 2014, pieejams: <http://www.loc.gov/law/foreign-news/article/japan-new-revenge-porn-prevention-act/> [aplūkots 9. martā 2018. gadā].
34. 38 States + DC have Revenge Porn Laws pieejams: <https://www.cybercivilrights.org/revenge-porn-laws/> [aplūkots 15. marts 2018. gads].

Normatīvie akti

1. Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencija. Parakstīta Romā 04.11.1950.
2. Starptautiskais pakts par pilsoņu un politiskajām tiesībām. Parakstīta Ņujorkā. 16.12.1966.
3. Eiropas Padomes Konvencija Par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu automātisko apstrādi, parakstīta Strastbūrā, 28.01.1981.
4. Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. Gada 27. Aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti.
5. Latvijas Republikas Satversme: LV likums. Pieņemts 15.02.1922.
6. Civillikums: LV likums. Pieņemts: 28.01.1937.
7. Krimināllikums: LV Likums. Pieņemts 17.06.1998.
8. Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību likums: LV likums. Pieņemts:15.10.1998.
9. Fizisko personas datu aizsardzības likums: LV likums. Pieņemts 23.03.2000, 1. Pants.
10. Kriminālprocesa likums: LV likums. Pieņemts: 21.04.2005. [22.04.2018].

11. Alabama Code [Alabamas Kriminālkods] Title 13A. Criminal Code § 13A-12-200.1, pieejams: <http://codes.findlaw.com/al/title-13a-criminal-code/al-code-sect-13a-12-200-1.html>. [aplūkots 21. aprīlī 2018. gadā].
12. Alaska Statutes [Aļaskas Statūti] Title 11. Criminal Law § 11.61.120. Harassment in the second degree, pieejams: <https://codes.findlaw.com/ak/title-11-criminal-law/ak-st-sect-11-61-120.html>. [aplūkots 20. aprīlī 2018. gadā].
13. Arizona Revised Statutes [Arizonas Pārskatītie Statūti] Title 13. Criminal Code § 13-1425. Unlawful disclosure of images depicting states of nudity or specific sexual activities; classification; definitions, pieejams: <http://codes.findlaw.com/az/title-13-criminal-code/az-rev-st-sect-13-1425.html>. [aplūkots 19. aprīlī 2018. gadā].
14. Arkansas Code [Arkanzasas Kods] Title 5. Criminal Offenses § 5-26-314. Unlawful distribution of sexual images or recordings, pieejams: <http://codes.findlaw.com/ar/title-5-criminal-offenses/ar-code-sect-5-26-314.html> [aplūkots 19. aprīlī 2018. gadā].
15. Protecting Canadians from Online Crime Act [Kanādas tiešsaistes aizsardzības likums, Kriminālkods], Criminal Code 162.1, pieejams: http://laws-lois.justice.gc.ca/eng/annualstatutes/2014_31/page-1.html#h-2. [aplūkots 27. martā 2018. gadā].
16. Criminal Code [Kriminālkods] (R.S.C., 1985, c. C-46), Attempt to commit murder, 239, pieejams: <http://laws-lois.justice.gc.ca/eng/acts/C-46/section-239.html> [aplūkots 5. maijā 2018. gadā].
17. Criminal Justice and Courts Act 2015 [Krimināltiesību un tiesas likums] Section 35: Meaning of “private” and “sexual” for the purposes of the offence created by section 33. Pieejams: <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2015/2/notes/division/3/1/16/4>. [aplūkots 25. martā 2018. gadā].
18. Gesetz betreffend das Urheberrecht an Werken der bildenden Künste und der Photographie [Tēlotājmākslas un fotogrāfiju autortiesību likums] § 22. Pants, pieejams: <https://dejure.org/gesetze/KunstUrhG/22.html>. [aplūkots 16. marts 2018. gadā].
19. Article 250 - NY Penal Law [Ņujorkas Sodli likums] 250.45. pants, pieejams: http://ypdcrime.com/penal.law/article250.htm?zoom_highlight=250.45#p250.45 [aplūkots 18. aprīlī 2018. gadā].
20. Data protection Act [Īrijas Datu aizsardzības likums], 1998. C. 29, pieejams: <https://datubazes.lanet.lv:4300/maf/wluk/app/document?src=doc&linktype=ref&context=68&crumb->

action=replace&docguid=I5FB72F81E42311DAA7CF8F68F6EE57AB. [aplūkots 13.martā 2018. gadā].

21. Human Rights Act [Īrijas Cilvēktiesību likums] 1998 c. 42 pieejams: <https://datubazes.lanet.lv:4300/maf/wluk/app/document?src=doc&linktype=ref&context=72&crumb-action=replace&docguid=I477A0C10E44811DA8D70A0E70A78ED65>. [aplūkots 13. martā 2018. gadā].
22. Protection from Harassment (Northern Ireland) Order 1997/1180 Arrangement of SI [Vienošanās par Aizardzību pret uzņēmējiem] pieejams: <https://datubazes.lanet.lv:4300/maf/wluk/app/document?src=doc&linktype=ref&context=77&crumb-action=replace&docguid=IF0E0E160999511DEAB58AF999A5E169F> [aplūkots 13. martā 2018. gadā].
23. ●私事性的画像記録の提供等による被害の防止に関する法律案 [Japānas Likumprojekts par zaudējumu novēršanu, nodrošinot privāto seksuālo attēlu saglabāšanu], pieejams: http://www.shugiin.go.jp/internet/itdb_gian.nsf/html/gian/honbun/houan/g18701017.htm. [aplūkots 20. martā 2018. gadā].

Juridiskās prakses materiāli

1. ECT spriedums 26.03.1985. lietā X and Y v. Netherlands (iesnieguma Nr. 8978/80).
2. ECT spriedums 24.02.1998. lietā Botta v. Italy, Reports of Judgments and Decisions 1998-I, p. 422, para 32 (iesniegums Nr 153/1996/772/973).
3. ECT Spriedums 12.12.2001. lietā N.F. v. Italy, para 39 (iesnieguma Nr. 37119/97).
4. ECT 29.04.2002. spriedums lietā Pretty v. United Kingdom, para 61. (iesniegums Nr. 2346/02).
5. ECT 28.01.2003. spriedums lietā Peck v. United Kingdom, para 57. (iesniegums Nr. 44647/98).
6. ECT Spriedums 02.12.2008. lietā K.U. v. Denmark (iesnieguma Nr. 2872/02).
7. ECT 29.07.2014 spriedums lietā L.H. v. Latvia (iesnieguma Nr.52019/07).
8. ECT spriedums 22.11.2007. lietā Egeland and Hanseid v. Norway (iesnieguma Nr. 34438/04).
9. EST 06.11.2003 spriedums lietā Lindqvist, C-101/01.

10. EST 13.05.2014. spriedums lietā C-131/12, Google Spain SL and Google Inc. v. Agencia Española de Protección de Datos (AEPD) and Mario Costeja González.
11. Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2011. gada 20. aprīļa spriedums lietā Nr. SKC-161/201.
12. Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta 2008. Gada 1. Septembra lēmumā lietā Nr.SKK-351/2008
13. Alabamas štata Augstākās tiesas spriedums lietā: Daily Times Democrat v. Graham (162 So.2d 474, 1964.) pieejams: <https://law.justia.com/cases/alabama/supreme-court/1964/162-so-2d-474-1.html> [aplūkots 3. martā 2018. gadā].
14. Kalifornijas štata Augstākās tiesas spriedums lietā: Gill v. Hearst Pub. Co.40 Cal. 2d 224, 253 P.2d 441, 1953. pieejams: <https://caselaw.findlaw.com/ca-supreme-court/1800863.html> [aplūkots 3. martā 2018. gadā].
15. MM v. BC, RS, Facebook Ireland Limited, (No.: STE10008) High Court of Justice in Northern Ireland Queen's Bench Division [2016] NIQB 60 2016 WL 04261482 Judge: Stephens J, pieņemts: 15/06/2016, pieejams; <https://datubazes.lanet.lv:4300/maf/wluk/app/document?&suppsrguid=i0ad8289e00000162c42185f3c76eb962&docguid=I1F6E8F90688411E6A517DCD7B1702507&hitguid=IDB329B80685311E69297811AF280A766&rank=2&spos=2&epos=2&td=148&crumb-action=append&context=27&resolvein=true>. [aplūkots 11. martā 2018. gadā].
16. Prosecutor v. Furundzija: (No. IT-95-17/1-T), Judgment, (International Criminal Tribunal for the Former Yugoslavia Dec. 10, 1998), pieejams: <http://www.icty.org/x/cases/furundzija/tjug/en/fur-tj981210e.pdf> [aplūkots 1. maijā 2018. gadā].
17. Regina v Amar Bostan (No: 201705523) A4 Court of Appeal Criminal Division 7 March 2018 <https://datubazes.lanet.lv:4300/maf/wluk/app/document?&suppsrguid=i0ad6ada600000162bf7482785fe12a15&docguid=I3E64AF2031A911E8AB878A2CFAB5CFE5&hitguid=I7947881031DB11E8B376F229038149D6&rank=3&spos=3&epos=3&td=69&crumb-action=append&context=14&resolvein=true> [aplūkots 28. martā 2018. gadā].
18. The United States District Court for District of Hawaii, Leona Lynda Taylod vs. William Walter Franko Civil No. 09-00002 JMS/RLP, 07.12.11 pieejams: https://www.gpo.gov/fdsys/pkg/USCOURTS-hid-1_09-cv-00002/pdf/USCOURTS-hid-1_09-cv-00002-2.pdf [aplūkots 6. maijā 2018. gadā]

19. United States District Court, S.D. New York., *Biberaj v. Pritchard Industries, Inc.*, 859 F. Supp. 2d 549, 565 (S.D.N.Y. 2012) pieejams: <https://www.leagle.com/decision/infdco20120315774>. [aplūkots 10. maijā 2018. gadā].
20. United States District Court Southern District of New York, *Jane Doe v. John Doe*, No. 16Civ.0332(NSR), 07.14.2017. Pieejams: <https://law.justia.com/cases/federal/district-courts/new-york/nysdce/7:2016cv00332/452444/48/>, [aplūkots 20. aprīlī 2018. gadā].
21. Case Analysis *MM v BC*, Queen's Bench Division (Northern Ireland), 01 December 2017 Summary pieejams: <https://datubazes.lanet.lv:4300/maf/wluk/app/document?src=docnav&srguid=i0ad8289e00000162c42185f3c76eb962&rank=2&spos=2&epos=2&td=148&crumb-action=replace&linktype=ref>. [aplūkots 11. martā 2018. gadā].

Dokumentārā lapa

Bakalaura darbs “Atriebības pornogrāfijas tiesiskais regulējuma kā daļa no tiesībām uz privāto dzīvi tvērumā” izstrādāts Latvijas Universitātes Juridiskajā fakultātē.

Ar savu parakstu apliecinu, ka pētījums veikts patstāvīgi, izmantoti tikai tajā norādītie informācijas avoti un iesniegtā darba elektroniskā kopija atbilst izdrukai.

Autors: _____ Annija Vilcāne
(personiskais paraksts)

Rekomendēju/ nerekomendēju darbu aizstāvēšanai

Vadītājs: Asociētais profesors **Artūrs Kučs** _____
(personiskais paraksts) (datums)

Recenzents: _____
(personiskais paraksts)

Darbs iesniegts Latvijas Universitātes Juridiskās fakultātes Starptautisko un Eiropas tiesību zinātņu katedrā 2018. gada __.____.

Dekāna pilnvarotā persona: metodiķe _____
(personiskais paraksts)

Darbs aizstāvēts bakalaura gala pārbaudījuma komisijas sēdē
_____ prot. Nr. ____
(datums)

Komisijas sēdes sekretārs: _____
(personiskais paraksts)